

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

ORTAOKUL YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2026

İÇİNDEKİLER

1. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	4
1.2.1. Alan Becerileri, Kavramsal Beceriler ve Eğilimler	6
1.2.2. Programlar Arası Bileşenler	6
1.2.3. İçerik Çerçevesi	7
1.2.4. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	7
1.2.5. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	8
1.2.6. Farklılaştırma	9
1.3. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRENME ALANI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI	10
1.4. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN BİR (1) SAAT ALINMASI DURUMUNDA İŞLENECEK ÖĞRENME ÇIKTILARI TABLOSU	11
1.5. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI	11
1.6. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	12
2. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT ÖĞRENME ALANLARI	14
2.1. I. Seviye	14
2.2. II. Seviye	27

1. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Türk eğitim sistemi, bireylerin tüm yönleriyle gelişimini amaçlar ve bütüncül bir eğitim yaklaşımını temel alır. Bu hedef ve yaklaşımla geliştirilen "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" ile alan becerileri, kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, eğilimler, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'nde yer alan değerler ve okuryazarlık becerileri bir bütün olarak ele alınmış; böylece öğrencilerin çok yönlü gelişiminin etkili bir şekilde desteklenmesi amaçlanmıştır. Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı; 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni esas alınarak hazırlanmış olup programın tüm bileşenleri bu doğrultuda yapılandırılmıştır.

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nın amaçları şunlardır:

1. Öğrencilerin Türkçeyi yazılı anlatımda doğru, etkili ve estetik biçimde kullanmaları; yazma kurallarına uygun, bilinçli ve özenli dil kullanımı becerisi geliştirmeleri,
2. Öğrencilerin yaratıcı ve özgün yazma alışkanlığı kazanmaları,
3. Öğrencilerin bilimsel, eleştirel, yapıcı ve yaratıcı düşünme süreçlerini kullanarak tahmin etme, sınıflama, karşılaştırma, ilişki kurma, değerlendirme, karar verme, üretme gibi zihinsel becerilerini yazılı anlatıma dönüştürmeleri,
4. Öğrencilerin yazma süreçleri aracılığıyla söz varlıklarını, yazı dili yoluyla dil bilinci ve zevki geliştirmeleri,
5. Öğrencilerin iş birliğine dayalı yazma uygulamalarıyla iletişim kurma, paylaşma, takım çalışması, girişimcilik gibi sosyal-duygusal becerilerini geliştirmeleri,
6. Öğrencilerin basılı ve dijital kaynaklardan elde ettikleri bilgileri yazma sürecine uyarlayarak bilgiyi düzenleme, değerlendirme, sorgulama, dönüştürme ve üretme becerileri kazanmaları,
7. Öğrencilerin yazarlık ve yazma süreçlerinde Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'nde yer alan değerleri, kavramsal becerileri, sosyal-duygusal öğrenme becerilerini, alan becerilerini, eğilimleri ve okuryazarlık becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirerek millî, manevî, ahlaki, kültürel, tarihî, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere karşı duyarlılık kazanmaları; duygu ve düşünce dünyalarını bu değerlerle bütünleştirerek yetkin ve erdemli bireyler olarak yetiştirmele-ridir.

1.2. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında dikkat edilecek hususlar aşağıda açıklanmıştır:

1. Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni temel alınarak yapılandırılmıştır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni dikkate alınarak derslerin tasarlanması, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması, ders kitaplarının ve diğer materyallerin hazırlanması gerekmektedir. Bütün eğitim öğretim faaliyetleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde yer alan öğrenci profiline ulaşılmasını sağlayacak biçimde planlanmalı ve yürütülmelidir.
2. Yazarlık ve yazma becerileri dersinde öğrencilerin yazma sürecini bilinçli biçimde yürütmelerini sağlayan süreç temelli yazma modeli esas alınır. Bu yaklaşımda amaç yalnızca nitelikli bir metin üretmek değil öğrencinin yazma sürecini bağımsız, planlı ve bilinçli biçimde yönetebilme becerisini geliştirmektir. Bu doğrultuda öğrencinin yazısını yeniden planlaması, geliştirmesi, gözden geçirmesi ve düzeltmesi desteklenir. Yazının birkaç taslak ve düzenleme sonrasında son hâline ulaşması esastır. Bu süreçte öğrenciye rehberlik edilirken öğrencinin öz değerlendirme yapabilmesi de desteklenir.
3. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi esas alınarak yazarlık ve yazma becerileri dersi, öğrencilerin yazma süreçlerindeki gelişimlerini sistemli ve kademeli biçimde desteklemek amacıyla iki seviyeli bir yapı içerisinde düzenlenmiştir. Bu yapı, öğrencilerin yazma becerilerini sarmal bir anlayışla geliştirmeyi hedefleyen, birbirini tamamlayan ve giderek derinleşen öğrenme deneyimleri sunar. Seviyeler arasında aşamalı bir yapı bulunmaktadır. Bu kapsamda I. seviye, yazarlık ve yazma becerileri dersini ilk kez alan öğrenciler için temel düzeyde hazırlanmış; II. seviye ise I. seviyede edinilen bilgi, beceri ve deneyimlerin geliştirilerek derinleştirilmesine dayalı olarak yapılandırılmıştır.

- I. seviye, dersi ilk kez alan öğrenciler için II. seviye ise dersi ikinci, üçüncü veya dördüncü kez alan öğrenciler için hazırlanmıştır. Dersi ikinci, üçüncü ve dördüncü kez alan öğrenciler için temel referans noktası II. seviye öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleridir. Bu yapı, öğrencilerin yazma yolculuğunu uzun vadeli bir gelişim süreci olarak ele alır.
4. Yazma etkinlikleri; öğrencilerin gelişim düzeyleri, hazır bulunuşlukları ve yazma becerileri dikkate alınarak planlanmalıdır. Etkinlikler öğrencilerin ilgi alanlarına hitap etmeli; sınıf içi uygulamaları kolaylaştırmalı ve düşünme, karşılaştırma, ilişkilendirme, değerlendirme, yorumlama, üretme gibi becerileri destekleyecek nitelikte olmalıdır. Yazarlık ve yazma becerileri etkinlikleri; öğrencilerin bireysel yazma sürecini deneyimlemelerine fırsat tanımalı, yazılı anlatımın planlama, taslak oluşturma, geliştirme, değerlendirme ve paylaşma aşamalarını içermeli; dilsel farkındalık ile yazma alışkanlığı kazandırmaya yönelik bütüncül bir anlayışla yürütülmelidir.
 5. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilerin yazma sürecini aşamalı olarak deneyimlemelerini sağlayan, süreç bileşenleri ile programlar arası bileşenleri bütüncül bir yaklaşımla ele alan kapsamlı bir çerçevede sunulmuştur. Öğrenme-öğretme yaşantılarında öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerine yönelik yazılan tüm süreçlerin yürütülmesi esastır. Bununla birlikte öneri niteliğinde olan uygulamalarda ilgili öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri başta olmak üzere ilişkilendirilen eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'nde yer alan değerler ve okuryazarlık becerileri dikkate alınarak planlamalar yapılır; uygulamalar bu doğrultuda farklılaştırılabilir.
 6. Öğrenme alanları, yazma sürecini yapılandırmak amacıyla ayrı başlıklar altında düzenlenmiş olmakla birlikte uygulamada birbirini tamamlayan bir bütün olarak ele alınmalıdır. Yazma süreci; hazırlık, taslak oluşturma, geliştirme, değerlendirme ve sunum/paylaşma aşamalarından oluşan döngüsel bir yapı içerisinde yürütülmeli; öğrencinin gereksinimine göre önceki aşamalara dönmesine ve yazısını yeniden geliştirmesine fırsat verecek biçimde planlanmalıdır. Eğitim materyalleri de bu döngüsel yapıyı destekleyecek şekilde hazırlanmalıdır.
 7. Öğrenme-öğretme yaşantıları ana başlığında yer alan ön değerlendirme süreci ile köprü kurma bölümleri, esnek biçimde yapılandırılmış olmakla birlikte öğrenme-öğretme yaşantılarında ve hazırlanacak materyallerde sistemli biçimde planlanarak uygulanmalıdır. Bu doğrultuda hazırlanacak tüm öğretim materyallerinde ön değerlendirme süreci ile köprü kurma bölümlerinin yapılandırılmış bir biçimde planlanması ve öğrenme sürecinin bir parçası olarak ele alınması gerekmektedir.
 8. Uygulayıcılar; programda yer alan tüm bileşenleri dikkate almak koşuluyla öğrenme-öğretme yaşantılarında kullanılacak yöntem, teknik, araç, materyal ve etkinlik örneklerinde öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ile sınıf içi ihtiyaçlar doğrultusunda uyarlamalar yapabilirler. Programda belirtilen yöntem, teknik ve materyallerin yanında ihtiyaç duyulduğunda öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi ve ihtiyaçları ile öğrenme profilleri göz önünde bulundurularak öğrenme çıktılarıyla tutarlı farklı öğretim materyalleri (bilgi notu, örnek metin, görsel materyal, çalışma kâğıdı, dijital içerik vb.) hazırlanabilir ve kullanılabilir. Öğretim materyalleri hazırlanırken zümre öğretmenleriyle ve gerekli durumlarda diğer branş öğretmenleriyle iş birliği yapılmalıdır. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmelerini, yazmaya yönelik ilgi ve motivasyonlarını artırmalarını ve ürünlerini farklı platformlarda paylaşımlarını desteklemek amacıyla yazma alanında yarışma, atölye ve benzeri çalışmalar düzenleyen kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği yapılabilir; uygun etkinlik ve organizasyonlara katılımları teşvik edilebilir.
 9. Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda ölçme ve değerlendirme uygulamaları süreç odaklı bir anlayışla ele alınmalıdır. Yazma süreci boyunca bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu gibi uygun araçlardan yararlanılmalıdır. Her öğrenme alanında öğrencilere en az bir performans görevi verilmesi ve bu görevin öğrenme-öğretme süreci içerisinde gerçekleştirilmesi esastır. Performans görevleri, öğrencilerin yazma sürecini planlama, taslak oluşturma, geliştirme, değerlendirme ve paylaşma aşamalarını bir yaklaşımla ele alabilecekleri nitelikte tasarlanmalıdır. Bu performans görevi; öğrencilerin hazırlık, taslak oluşturma, geliştirme, değerlendirme ve sunum/paylaşma aşamalarını deneyimlemelerine imkân tanıyacak şekilde yapılandırılır ve sınıf içi uygulamalar kapsamında gerçekleştirilir.
 10. Eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'nde yer alan değerler ve okuryazarlık becerilerinin değerlendirilmesinde kullanılacak performans görevi, çalışma kâğıdı, gözlem formu, öz değerlendirme formu gibi ölçme araçlarının ölçütleri belirlenirken program bileşenleri dikkate alınmalıdır. Bu kapsamdaki çalışmalar notla değerlendirilmez.
 11. Eğitim ve öğretim süreçlerinde Türkçenin doğru, özenli ve etkili kullanımına dikkat edilmeli; öğrencilerin söz varlığını geliştirmeye, yazılı anlatım becerilerini güçlendirmeye ve yazı dili ile düşünce arasındaki ilişkiyi fark etmelerine yönelik uygulamalara yer verilmelidir.

Öğrencilerin aktif katılımının sağlandığı, düşüncelerini özgürce ifade edebildiği, geri bildirim alabildiği ve yazılarını geliştirebildiği bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır. Yazma sürecinde öğrencilerin birbirlerinin görüşlerine saygı göstermeleri, yapıcı geri bildirim vermeleri, ihtiyaç duyduklarında birbirlerine destek olmaları ve iş birliği içinde çalışmaları desteklenmelidir.

12. Farklılaştırma kapsamında zenginleştirme ve destekleme bölümünde bulunan uygulamalara ders kitaplarında yer verilmemektedir.
13. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin gelişim özelliklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilmelidir. Yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesinde günlük yaşamla ilişkilendirilebilen; öğrencinin düşünmesini, planlamasını, üretmesini ve yazısını geliştirmesini gerektiren görevler tercih edilmelidir. Öğrenciye yargılayıcı olmayan, geliştirici ve motive edici geri bildirimler verilmelidir. Uygun durumlarda dijital teknolojilerden de yararlanılabilir.

1.2.1. Alan Becerileri, Kavramsal Beceriler ve Eğilimler

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı; Türkçe alan becerileri, kavramsal beceriler ve bu becerilerin gelişimini destekleyen eğilimler esas alınarak hazırlanmıştır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ndeki Türkçe alan becerilerinin bir bölümü kavramsal beceriler üzerine inşa edilmiştir. Bunun yanında Türkçenin anlama ve anlatma boyutlarına özgü alan becerileri tanımlanmıştır. Bu bağlamda kavramsal beceriler ile Türkçe alan becerilerinin birbirini destekleyen bir yapı oluşturduğu görülmektedir.

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kavramsal beceriler öğrenme-öğretme yaşantılarıyla doğrudan ilişkilendirilmiştir. Bu beceriler; öğrencilerin yazma yoluyla düşünmelerini, üretmelerini ve anlamlı metinler oluşturmalarını destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır.

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda yer alan Türkçe alan becerileri; anlama ve anlatma olmak üzere iki temel boyutta ele alınmıştır. Anlama becerileri, dinleme/izleme (TAB1) ve okuma (TAB2) becerilerini kapsar. Bu beceriler; öğrencilerin sözlü, yazılı ve görsel metinleri anlamlandırma, yorumlama ve değerlendirme süreçlerini içerir. Anlatma becerileri, konuşma (TAB3) ve yazma (TAB4) becerilerini kapsar. Bu beceriler; öğrencilerin duygu, düşünce ve hayallerini sözlü ve yazılı olarak açık, etkili ve estetik bir biçimde ifade etmelerini içerir. Yazarlık ve yazma süreci bu becerilerin bütüncül etkileşimi içinde geliştirilir.

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nın temel unsurları olan öğrenme-öğretme süreçleri ile ölçme ve değerlendirme faaliyetleri başta olmak üzere her türlü hedef ve süreç; alan becerileri, kavramsal beceriler ve eğilimlerin bir bütün olarak ele alındığı bir anlayışla yürütülmelidir.

1.2.2. Programlar Arası Bileşenler

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin kendilerini dil aracılığıyla ifade etmeleri, düşünce ve duygu dünyalarını geliştirmeleri, toplumsal yaşama katkıda bulunan bireyler olarak yetişmeleri hedeflenmektedir. Bu kapsamda Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı sadece dil becerilerini değil aynı zamanda kavramsal beceriler, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve okuryazarlık becerilerini de kapsayacak şekilde çok yönlü ve bütüncül bir yapıda tasarlanmıştır.

Sosyal-duygusal öğrenme becerileri; öğrencilerin yazı yoluyla duygularını tanıma, ifade etme ve düzenlemelerine yardımcı olacak biçimde ele alınmıştır. Bu doğrultuda Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda benlik, sosyal yaşam ve ortak/birleşik beceriler olmak üzere sosyal-duygusal öğrenme becerilerine yer verilmiştir.

Yazma süreçlerinin bireysel ve grup temelli etkinliklerle yürütülmesi sayesinde öğrencilerin hem kendileriyle hem de toplumla sağlıklı ilişki kurmaları desteklenmektedir.

Öğrencilerin yaşadıkları dijital çağda etkili bireyler olarak yetişebilmeleri için çeşitli okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesine önem verilmiştir. Bu kapsamda Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda bilgi okuryazarlığı, dijital okuryazarlık, görsel okuryazarlık gibi beceriler vurgulanmıştır. Bu becerilerin yazma sürecine uyarlanmasıyla öğrencilerin çok yönlü iletişim kurabilen bilinçli, üretken bireyler olmaları amaçlanmıştır.

Yazarlık ve yazma becerileri dersi öğrencilerin karakter gelişiminde önemli rol oynayan millî ve manevî değerlere de güçlü bir şekilde yer vermektedir. Saygı, sorumluluk, vatanseverlik, dürüstlük, çalışkanlık, estetik gibi değerlere odaklanılmış; bu değerlerin yazılı anlatım yoluyla içselleştirilmesi hedeflenmiştir. Bu değerler; yazma içerikleri, metin türleri, yazma etkinlikleri ve değerlendirme uygulamalarıyla bütünleştirilerek öğrencilerin duyarlılıklarının gelişmesine ve karakterlerinin güçlenmesine katkıda bulunmaktadır.

1.2.3. İçerik Çerçevesi

Yazarlık ve yazma becerileri dersinde öğrencilerin yazılı anlatım yoluyla duygu, düşünce ve hayallerini ifade etmeleri; yazma süreçlerini planlamaları; uygulamaları; gözden geçirmeleri ve sunmaları amaçlanmaktadır. Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı, yazma sürecinin temel aşamalarını esas alan bir yapı doğrultusunda hazırlanmıştır. Programda yer alan öğrenme çıktıları yazının planlanması, yazının geliştirilmesi, yazının sunuma hazırlanması öğrenme alanları üzerine yapılandırılmıştır.

Yazının planlanması öğrenme alanında yazma sürecine başlamadan önce konu, amaç, hedef kitle ve yazı planına yönelik hazırlık yapma; yazma ortamı ile yazma araç gerecini uygun biçimde seçme; yazma amacına uygun içerik, üslup ve yapı oluşturma; metnin bölümlerini planlayarak zamanı etkili kullanma hedeflenir. Özgün fikirlerini yazıya aktarma; hazırlık sürecinden hareketle yazısını mantıksal bütünlük içerisinde yapılandırma; uygun söz varlığı ve düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak açık, anlaşılır ve kurallara uygun metin oluşturma hedeflenir.

Yazının geliştirilmesi öğrenme alanında metindeki ana fikri/ana duyguyu ayrıntılarla zenginleştirme, yazısını kurallara uygun biçimde yeniden düzenleme, türe uygun özgün içerik oluşturma, metnin bölümleri arasında anlam ve yapı bütünlüğü kurarak düşüncelerini etkili biçimde geliştirme hedeflenir. Yazıda anlam bütünlüğünü bozan ifadeleri, yazım ve noktalama hatalarını fark edip düzeltme; öğrencinin yazma sürecini şekil (okunaklılık ve sayfa düzeni) ve içerik (yazı planı, içerik oluşturma süreci, kuralları uygulama) bakımından değerlendirerek kendi yazısını gözden geçirme, geliştirme ve yazma deneyimine yönelik çıkarımlarda bulunması hedeflenir.

Yazının sunuma hazırlanması öğrenme alanında yazıyı düzenli, okunabilir ve estetik bir biçimde sunma; yazısını görsel ve dijital unsurlarla ilişkilendirerek uygun ortamda paylaşma ve yazılı anlatımını etkili biçimde sunma hedeflenir.

1.2.4. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin yazma becerilerindeki gelişimlerinin izlenmesi ve desteklenmesi amacıyla biçimlendirici geri bildirim esas alınarak yapılandırılmış bir ölçme ve değerlendirme yaklaşımı benimsenmiştir. Ölçme ve değerlendirme süreci, öğrencinin yalnızca yazılı ürününü değil yazma sürecinin tüm aşamalarındaki gelişimini ve yazma aşamalarını da göz önünde bulunduracak şekilde tasarlanmıştır. Öğrencilerin yazma sürecine hazırlık yapma, taslak oluşturma, yazılarını gözden geçirip değerlendirme ve son hâlini sunma süreçlerinin tamamı bir bütün olarak değerlendirilir.

Öğrenme kanıtları, öğrencilerin yazma yeterliliklerini çeşitli yönleriyle ortaya koyabilmelerine imkân tanıyan araç ve yöntemlerle desteklenmektedir. Bu kapsamda öğrencinin yazma öncesi hazırlık düzeyi, planlama becerisi, yaratıcılığı, düşünceyi geliştirme yolları ve anlatım biçimlerini kullanabilme yeterliliği, düzeltme ve düzenleme alışkanlıkları ve yazılı ürünleri etkili şekilde sunma becerisinin izlenmesine olanak sağlayacak ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yer verilir. Öğrenme kanıtları oluşturulurken öğrencilerin ön bilgi, beceri ve yazma deneyimlerini ortaya koymaya yönelik ön değerlendirme uygulamalarına yer verilir. Ön değerlendirme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri belirlenerek ölçme ve değerlendirme uygulamaları bu doğrultuda planlanır.

Öğrenme sürecinin başında gerçekleştirilen ön değerlendirme uygulamalarıyla öğrencinin hazır bulunuşluğu, yazmaya karşı tutumu, ilgi alanları ve önceki deneyimleri belirlenir. Öğrenme süreci boyunca yarım bırakılmış metin tamamlama, paragraf yapılandırma, başlık oluşturma, hikâye kurgulama, öz ve akran değerlendirme formları, yazı düzenleme çizelgeleri gibi uygulamalarla öğrencilerin gelişimlerini ortaya koyabilecekleri performans görevleri verilebilir.

Öğrenme çıktılarının ve süreç bileşenlerinin özelliklerine uygun olarak bireysel veya grup hâlinde yürütülebilecek performans görevleri yapılandırılır. Bu görevlerin değerlendirilmesinde öğrencinin becerilerini ve sürece katılımını çok yönlü biçimde gözlemlemeye olanak tanıyan aşağıdaki araçlardan faydalanılabilir:

- Bütüncül dereceli puanlama anahtarı
- Kontrol listesi
- Yazma günlüğü/öğrenme günlüğü
- Öz değerlendirme formu
- Akran değerlendirme formu
- Gözlem formu
- Anekdöt kayıtları
- Yazı planlama çizelgesi

1.2.5. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin duygu, düşünce, hayal ve deneyimlerini yazılı olarak ifade etmelerine olanak tanıyacak, dilin anlam derinliğini keşfetmelerine rehberlik edecek, estetik bakış açısı kazanmalarını sağlayacak etkin, katılımcı ve bütüncül bir öğrenme süreci öngörülmektedir. Bu süreç; öğrencinin yalnızca metin oluşturma becerisini değil aynı zamanda düşünme, planlama, uygulama, değerlendirme, paylaşma gibi yazma sürecine ilişkin aşamaları geliştirmeye odaklanır. Yazma sürecinde öğrencilerin farklı kişi ve grupların duygu, düşünce ve bakış açılarını dikkate almaları; temel hak ve hürriyetlere saygılı, empati temelli bir yaklaşım geliştirmeleri desteklenir. Öğrenme-öğretme yaşantıları; alan becerileri, kavramsal beceriler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, okuryazarlık becerileri ve Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'ndeki değerler dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme yaşantıları, öğrencilerin yazma sürecini hem bireysel hem de iş birliğine dayalı olarak deneyimlemelerine imkân tanıyacak şekilde yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme yaşantıları düzenlenirken öğrencilerin sahip olduğu ön bilgi, beceri ve yazma deneyimlerini içeren temel kabuller dikkate alınır. Bu doğrultuda öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri belirlenerek öğrenme süreci planlanır. Öğrenme-öğretme yaşantıları, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi ile başlar. Bu amaçla yazma alışkanlıkları, önceki deneyimleri, yazıya ilişkin tutumları, yazı türlerine yönelik farkındalıkları gibi alanlarda ön değerlendirme yapılır. Öğrenme sürecinin başında gerçekleştirilen ön değerlendirme çalışmaları kapsamında öğrencinin hazır bulunuşluğunu, yazmaya karşı tutumunu, ilgi alanlarını ve önceki yazma deneyimlerini belirlemek amacıyla öğrencilerin oluşturduğu yazılı ürünler, kısa yazma uygulamaları, açık uçlu sorular, gözlem formları ve öğrenci görüşlerinden yararlanılabilir.

Köprü kurma sürecinde yazılı kültürün bireysel/toplumsal etkisi göz önünde bulundurularak yazının yaşamdaki işlevi, iletişim, üretim ve estetik boyutu ele alınarak yazma becerileri ile yaşam deneyimi arasında bağlantı kurulur. Bu süreçte kültür ve medeniyetimizin yazılı kültür mirasını oluşturan yaş düzeyine uygun temel eserlerden hareketle öğrencilerin okuma, yazma ve düşünme geleneğini fark etmelerini destekleyen etkinliklere yer verilebilir. Öğrencilerin bireysel ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanacak etkinliklerle gerçek yaşam ile yazma süreci arasında anlamlı bağlar kurulur.

Yazarlık ve yazma becerileri dersi; hazırlık, taslak oluşturma, geliştirme, değerlendirme ve sunum/paylaşma aşamaları göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme yaşantılarındaki hazırlık, taslak oluşturma, geliştirme, değerlendirme ve sunum/paylaşma aşamaları esas alınarak öğrenme çıktıları tasnif edilmiş; her bir aşama Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer alan program bileşenleri doğrultusunda yapılandırılmıştır. Öğrenme yaşantıları düzenlenirken öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, önceki yazma deneyimleri ve yazmaya ilişkin tutumları dikkate alınır. Bu doğrultuda öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve öğrenme özelliklerini belirlemeye yönelik ön değerlendirme çalışmaları yürütülür. Yazmaya hazırlık aşaması öz düzenleme becerisiyle; yazı taslağı oluşturma aşaması yapılandırma, kural uygulama gibi becerilerle; metin oluşturma aşaması görsel ve bilgi okuryazarlığı becerileriyle; yazının düzenlenmesi ve paylaşılması ise estetik, sorumluluk değerleriyle ilişkilendirilir. Bu yapı, öğrencilerin yazma sürecini farklı boyutlarıyla deneyimlemelerini desteklemektedir.

Öğrencinin yazma sürecinde etkili olması için aşağıdaki yöntem ve tekniklere yer verilir:

Tümevarımcı Sorgulama: Öğrenciye tamamlanmamış metin verilir, metindeki boşlukları anlam ve türe uygun şekilde doldurması sağlanır.

Yapılandırılmış Yazma Etkinlikleri: Paragraf tamamlama, cümle sıralama, başlık yazma gibi yazma akışını destekleyici etkinlikler yapılır.

Zihin Haritaları ve Grafik Düzenleyiciler: Yazının planlanması, konuya dair kavramların ilişkilendirilmesi için kullanılır.

Görsel, Müzik, Video Benzeri Uyarılar: Yazının ilhamla oluşturulmasını sağlar.

İş Birliğine Dayalı Yazma: Ortak yazma, grup değerlendirme, akran dönütü gibi süreçlerle desteklenir. Bu süreçte öğrencilerin farklı görüş ve düşüncelere saygı göstermeleri, yapıcı geri bildirim vermeleri ve ihtiyaç duyduklarında arkadaşlarının yazma sürecini desteklemeleri teşvik edilir.

Drama, Beyin Fırtınası, Örnek Olay, Yazma Oyunları: Öğrencinin yazıya karşı olumlu tutum geliştirmesine katkıda bulunur. Yazarlık sürecinde kullanılacak araç gereç; öğrencilerin yaş gruplarına, ilgi alanlarına ve metin türüne uygun olarak seçilmelidir. Bu öğretim araç gereci; gerçek yaşamdan alınmış (hikâye kitabı, hatıra, haber metni, günlük vb.), görsel-işitsel uyarılarla desteklenmiş (müzik, video, çizim, harita vb.), dijital araçlarla zenginleştirilmiş (yazım kılavuzu, online yazma platformları vb.) nitelikte olmalıdır. Dijital destekli görsel ekleme, dijital yayın platformları, etkileşimli yazı düzenleme uygulamaları bu süreçte kullanılabilir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'ndeki değerlerden bazıları, yazarlık ve yazma becerileri dersinin temel bileşenlerinden biridir. Öğrencilerin yazı aracılığıyla çalışkanlık, dürüstlük, estetik, saygı, sorumluluk, sabır, vatanseverlik gibi değerleri fark etmeleri; yazılarına bu değerleri yansıtmaları, millî kültürümüzden beslenen içeriklerle bağ kurmaları hedeflenir.

Okul kültürü ve sınıf atmosferi, bu değerleri yaşatan yazma toplulukları kurmaya zemin hazırlamalıdır. Yazarlık süreci yalnızca sınıfla sınırlı kalmamalıdır. Bu nedenle okul panosu, dergisi ve gazetesi, yerel yayınlar ve bloglar, edebiyat kulüpleri, kitap fuarı, yazar buluşması, söyleşi, müze gezisi, kültürel gezi gibi deneyimler öğrencilerin yazma motivasyonlarını artıracak, özgün üretimlerini paylaşacakları ortamlar olarak değerlendirilmelidir.

Yazarlık ve yazma becerileri dersinde yapılandırılan öğrenme-öğretme yaşantıları öğrencinin sadece yazı yazma becerisini geliştirmekle kalmaz; düşünme, sorgulama, üretme, yansıtma ve paylaşma becerilerini de geliştirir. Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nın tüm bileşenleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin öngördüğü yetkin ve erdemli insan yetiştirme hedefi doğrultusunda yazma eylemini estetik bir üretim sürecine dönüştürmektedir.

1.2.6. Farklılaştırma

Farklılaştırmaya yönelik tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından hazır bulunuşluk düzeyi, öğrenme hızı ve öğrenme profillerine göre gruplandırma yapılarak; içerik, süreç, öğrenme ortamı ve ürün boyutlarında uyarlamalar geliştirilerek; esnek öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak; süreç içinde sürekli, geliştirici (biçimlendirici) değerlendirmelerle izlenip gerekli düzenlemeler yapılarak planlanır ve yürütülür.

Yazarlık ve yazma becerileri dersinde farklılaştırma uygulamaları; öğrencilerin bireysel özelliklerini dikkate alarak yazma sürecine etkin, üretken ve anlamlı biçimde katılmalarını hedefler. Bu kapsamda farklılaştırma, iki ana eksen etrafında yapılandırılmıştır: zenginleştirme ve destekleme.

Zenginleştirme ve destekleme uygulamaları yazma aşamalarıyla doğrudan ilişkilendirilmeli; bu uygulamalar öğrencinin hazırlık, taslak oluşturma, geliştirme, değerlendirme, sunma/paylaşma süreçlerinde ihtiyaç duyduğu destek düzeyinde sunulmalıdır. Farklılaştırma; öğrencinin bireysel ilerlemesini teşvik eden, yargılayıcı olmayan ve gelişimi merkeze alan bir yaklaşımla yürütülmelidir. Öğretmenler; gözlem, öz değerlendirme ve sürece dayalı dönütlerle öğrencilerin gelişim düzeylerini izlemeli; farklılaştırmayı buna göre planlamalıdır. Farklılaştırılmış yazarlık yaşantıları; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temelini oluşturan öğrenci merkezli, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi ile uyumlu, beceri odaklı ve kapsayıcı eğitim anlayışı doğrultusunda yürütülmelidir. Bu sayede öğrencilerin yazarlık yolculuğunda hem kendilerini keşfetmeleri hem de farklı yollarla düşüncelerini ifade edebilme cesareti kazanmaları hedeflenir.

Zenginleştirme; akranlarına göre daha ileri düzeyde düşünme becerileri sergileyen, merak duygusu yüksek, yazma konusunda ilgi ve yetenek gösteren öğrencilerin derinlemesine öğrenmelerini desteklemek amacıyla yapılandırılır. Bu süreçte öğrencilerden yazma sürecine farklı açılardan bakmaları, yazma ürünlerini özgün biçimlerde zenginleştirmeleri ve üretkenliklerini ifade etmeleri beklenir. Zenginleştirme kapsamında şu uygulamalara yer verilebilir: dijital öykü yazımı, kısa film senaryosu oluşturma, karakter tasarımı, yazarlık atölyeleri, yazar röportajları, yaratıcı yazma oyunları, yazıya görsel/işitsel içerik (dijital afiş, sesli blog, animasyon vb.) uyarlama, tematik dijital dergi/sanal sergi hazırlama, tarihî veya kültürel şahsiyetlerden ilhamla mektup, anı, hikâye yazma; proje tabanlı yazma çalışmaları (yerel bir hikâyeyi derleme ve kitapçık oluşturma), okul dışı öğrenme ortamlarında (müze, edebiyat evi, kütüphane vb.) gözlem temelli yazma görevleri. Bu uygulamalar; öğrencinin sadece yazı yazan değil düşünen, dönüştüren, sorgulayan ve estetik üretim yapan bir birey olarak gelişmesine katkıda bulunur.

Destekleme; yazma becerilerinde gelişim göstermekte olan, öğrenme sürecinde zihinsel, sosyal, duygusal veya fiziksel açıdan akranlarına göre daha fazla zamana ve desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için hazırlanır. Amaç; öğrencinin yazma sürecine katılımını artırmak, öz güvenini desteklemek ve temel yeterlilikleri kazanmasını sağlamaktır.

Destekleme kapsamında uygulanabilecek etkinlikler şunlardır: yazma ortamının sadeleştirilmesi, kısa ve açık yönergelerin kullanılması, cümle tamamlama, hikâye yapı taşlarını tanıma, paragrafa başlama, destekli yazma, resimle başlatılan yazma çalışmaları, görsel öykü tamamlama, hikâye eşleştirme etkinlikleri, çocuk kitapları, şiirler, hikâyeler, sesli içerikler ve çizgi romanlar, kavram kartları, sözcük haritaları, dinleme temelli yazma çalışmaları, eğitsel oyunlar, dramatizasyon, hikâye anlatımı ve gösterip yaptırma teknikleri. Bu etkinliklerle yazmaya geçiş kolaylaştırılır ve yazma ilgi çekici hâle getirilir.

1.3. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRENME ALANI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI

YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ (I) (1 SAAT)

Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Yazının Planlanması	3	20	55
2. Yazının Geliştirilmesi	1	6	17
3. Yazının Sunuma Hazırlanması	1	6	17
Okul Temelli Planlama*	-	4	11
TOPLAM	5	36	100

YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ (I) (2 SAAT)

Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Yazının Planlanması	6	42	58
2. Yazının Geliştirilmesi	3	21	29
3. Yazının Sunuma Hazırlanması	1	5	7
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	10	72	100

YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ (II) (1 SAAT)

Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Yazının Planlanması	3	20	55
2. Yazının Geliştirilmesi	1	6	17
3. Yazının Sunuma Hazırlanması	1	6	17
Okul Temelli Planlama*	-	4	11
TOPLAM	5	36	100

YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ (II) (2 SAAT)

Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Yazının Planlanması	6	42	58
2. Yazının Geliştirilmesi	3	21	29
3. Yazının Sunuma Hazırlanması	1	5	7
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	10	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; yerel çalışmalar, sosyal etkinlikler, proje ve okuma çalışmaları, araştırma ve gözlem gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Söz konusu çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir. Eğitim öğretim yılı başında yapılması kararlaştırılan çalışmalar; okulun, öğrencinin ve çevrenin ihtiyaçları dikkate alınarak yıl içerisinde güncellenebilir.

1.4. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN BİR (1) SAAT ALINMASI DURUMUNDA İŞLENECEK ÖĞRENME ÇIKTILARI TABLOSU

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı; bir (1) ve iki (2) ders saati uygulanabilecek şekilde düzenlenmiştir. Bir (1) saatlik yazarlık ve yazma becerileri dersi aşağıda belirtilen başlıklara ait öğrenme çıktılarından oluşmaktadır.

ÖĞRENME ALANLARI	Yazının Planlanması I	Yazının Geliştirilmesi I	Yazının Sunuma Hazırlanması I	Yazının Planlanması II	Yazının Geliştirilmesi II	Yazının Sunuma Hazırlanması II
ÖĞRENME ÇIKTILARI	YYB.1.1.1 YYB.1.1.2 YYB.1.1.3	YYB.1.2.1	YYB.1.3.1	YYB.2.1.1 YYB.2.1.2 YYB.2.1.3	YYB.2.2.1	YYB.2.3.1

Yazarlık ve yazma becerileri dersinin haftada iki (2) saat okutulduğunda uygulanacak öğretim programı; Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nın (I) "Yazının Planlanması" öğrenme alanı 15. sayfada, "Yazının Geliştirilmesi" öğrenme alanı 20. sayfada, "Yazının Sunuma Hazırlanması" öğrenme alanı 25. sayfada yer alan tüm öğrenme çıktılarını kapsamaktadır.

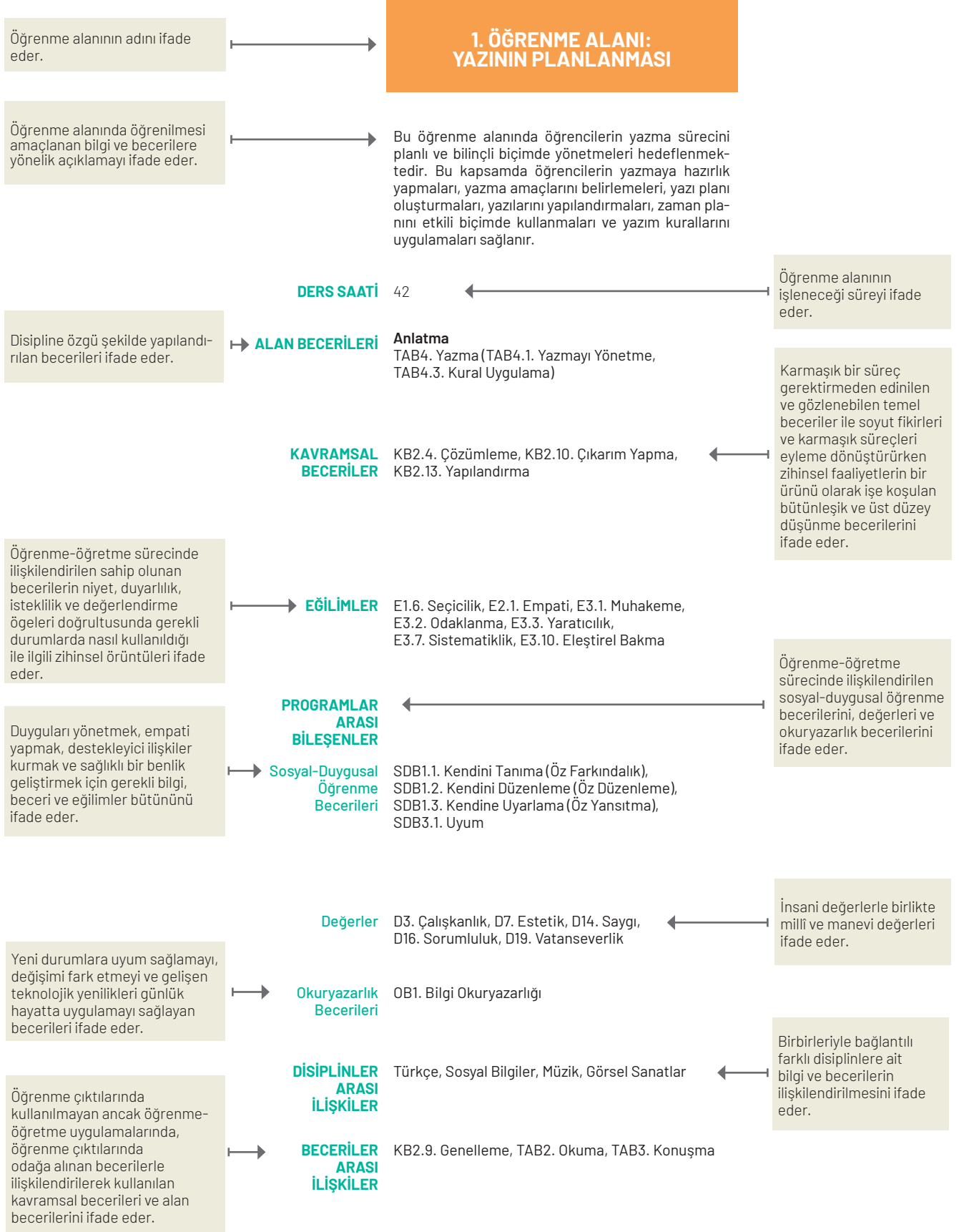
Yazarlık ve yazma becerileri dersinin haftada iki (2) saat okutulduğunda uygulanacak öğretim programı; Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nın (II) "Yazının Planlanması" öğrenme alanı 28. sayfada, "Yazının Geliştirilmesi" öğrenme alanı 33. sayfada, "Yazının Sunuma Hazırlanması" öğrenme alanı 37. sayfada yer alan tüm öğrenme çıktılarını kapsamaktadır.

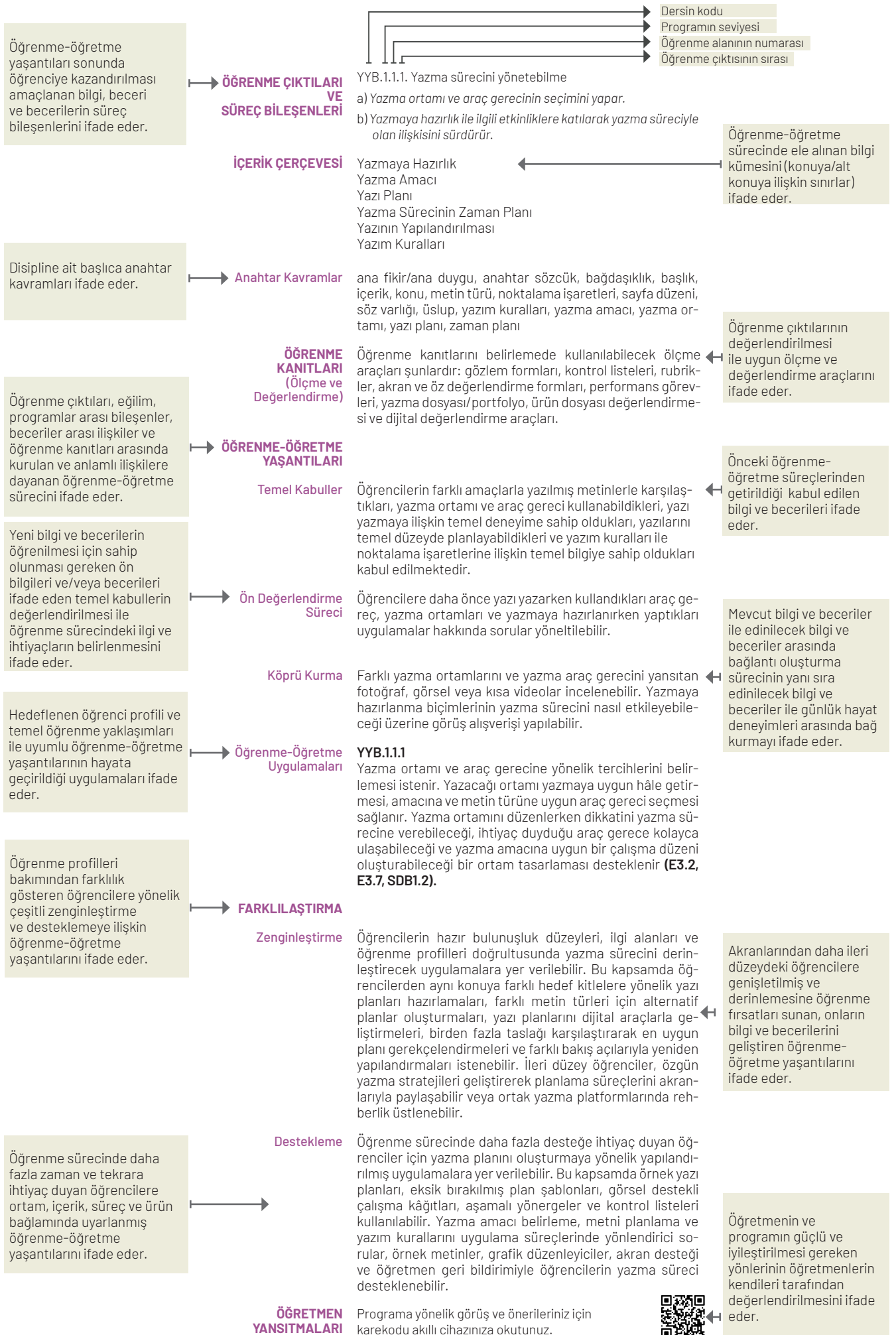
1.5. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI

DERS KİTABI	FORMA SAYILARI	KİTAP EBADI
Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi I	8-10	19,5 cm x 27,5 cm
Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi II	8-10	19,5 cm x 27,5 cm

1.6. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nın yapısı aşağıdaki bilgi görselinde verilmiştir.

2. YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT ÖĞRENME ALANLARI

2.1. I. Seviye

1. ÖĞRENME ALANI: YAZININ PLANLANMASI

Bu öğrenme alanında öğrencilerin yazma sürecini planlı ve bilinçli biçimde yönetmeleri hedeflenmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin yazmaya hazırlık yapmaları, yazma amaçlarını belirlemeleri, yazı planı oluşturmaları, yazılarını yapılandırmaları, zaman planını etkili biçimde kullanmaları ve yazım kurallarını uygulamaları sağlanır. Öğrencilerin Türkçeyi doğru, etkili ve özenli kullanmaları; duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade etmeleri ve planlı yazma alışkanlığı kazanmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 42

ALAN BECERİLERİ **Anlatma**
TAB4. Yazma (TAB4.1. Yazmayı Yönetme, TAB4.3. Kural Uygulama)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.4. Çözümleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.13. Yapılandırma

EĞİLİMLER E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.7. Sistematiiklik, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.9. Genelleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- YYB.1.1.1. Yazma sürecini yönetebilme**
- a) Yazma ortamı ve araç gerecinin seçimini yapar.
 - b) Yazmaya hazırlık ile ilgili etkinliklere katılarak yazma süreciyle olan ilişkisini sürdürür.
- YYB.1.1.2. Yazma amacını çözümleyebilme**
- a) Yazma amacına yönelik temel unsurları belirler.
 - b) Yazma amacına uygun içerik, üslup ve yapı arasındaki ilişkileri belirler.
- YYB.1.1.3. Yazı planına yönelik çıkarım yapabilme**
- a) Yazacağı metnin konu seçimine ilişkin mevcut bilgisi dâhilinde varsayımda bulunur.
 - b) Yazı planını oluşturan unsurların örüntülerini listeler.
 - c) Yazı planında oluşturduğu unsurların birbirleriyle olan uyumunu karşılaştırır.
 - ç) Yazı planında yer alan unsurlardan herhangi birine yönelik önerme sunar.
 - d) Yazısının planına yönelik süreci değerlendirir.
- YYB.1.1.4. Yazısının zaman planını yapılandırabilme**
- a) Yazısının bölümlerini yazacağı metinle ilişkilendirerek ortaya koyar.
 - b) Yazısının bölümleri ile her bölüme ayıracağı süreyi ilişkilendirerek zaman planını oluşturur.
- YYB.1.1.5. Yazısını yapılandırabilme**
- a) Hazırlık aşamasını göz önünde bulundurarak yazısını mantıksal ilişkiler içerisinde ortaya koyar.
 - b) Ortaya koyduğu yazısını ön bilgilerinden hareketle inceleyerek uyumlu bir bütün oluşturur.
- YYB.1.1.6. Yazma sürecinde kural uygulayabilme**
- a) Yazısının sayfa düzeni ve okunaklılığına dair plan hazırlar.
 - b) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.
 - c) Yazısında uygun söz varlığını kullanır.
 - ç) Yazısında iletileri açık ve örtük biçimde ifade eder.
 - d) Yazısında dil yapılarını uygular.
 - e) Yazısında bağlama uygun bağdaşıklık öğelerini kullanır.
 - f) Yazısında yazım kurallarını uygular.
 - g) Yazısında noktalama kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Yazmaya Hazırlık
Yazma Amacı
Yazı Planı
Yazma Sürecinin Zaman Planı
Yazının Yapılandırılması
Yazım Kuralları

Anahtar Kavramlar

ana fikir/ana duygu, anahtar sözcük, bağdaşıklık, başlık, içerik, konu, metin türü, noktalama işaretleri, sayfa düzeni, söz varlığı, üslup, yazım kuralları, yazma amacı, yazma ortamı, yazı planı, zaman planı

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme kanıtlarını belirlemede kullanılabilecek ölçme araçları şunlardır: gözlem formları, kontrol listeleri, rubrikler, akran ve öz değerlendirme formları, performans görevleri, yazma dosyası/portfolyo, ürün dosyası değerlendirmesi ve dijital değerlendirme araçları.

Performans görevi olarak öğrencilerden belirledikleri bir konu doğrultusunda yazma amaçlarını belirlemeleri, yazı planı ve zaman planı oluşturmaları, hazırladıkları plana uygun bir metin yazmaları ve yazılarını yazım kuralları açısından gözden geçirerek son hâline getirmeleri istenebilir.

Performans görevi; dersin ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun olarak bütüncül derececi puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin farklı amaçlarla yazılmış metinlerle karşılaştıkları, yazma ortamı ve araç gerecini kullanabildikleri, yazı yazmaya ilişkin temel deneyime sahip oldukları, yazılarını temel düzeyde planlayabildikleri ve yazım kuralları ile noktalama işaretlerine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere daha önce yazı yazarken kullandıkları araç gereç, yazma ortamları ve yazmaya hazırlanırken yaptıkları uygulamalar hakkında sorular yöneltilebilir. Öğrencilere günlük yaşamda hangi amaçlarla yazı yazdıklarına ilişkin örnekler verdirilerek yazma amaçlarına yönelik görüşleri belirlenebilir. Öğrencilere belirli bir konu verilerek yazmaya başlamadan önce dikkat ettikleri unsurları sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Öğrencilerden daha önce yazı yazarken zamanı nasıl planladıklarını ve yazma sürecini nasıl yönettiklerini paylaşmaları istenebilir. Öğrencilerden daha önce oluşturdukları bir yazıyı hazırlık ve yazma süreçleri bakımından değerlendirmeleri istenebilir. Öğrencilere yazım, noktalama ve sayfa düzenine ilişkin örnekler sunularak dikkat ettikleri kuralları belirtmeleri istenebilir.

Köprü Kurma Farklı yazma ortamlarını ve yazma araç gerecini yansıtan fotoğraf, görsel veya kısa videolar incelenebilir. Yazmaya hazırlanma biçimlerinin yazma sürecini nasıl etkileyebileceği üzerine görüş alışverişi yapılabilir.

Not, mektup, davetiye, afiş, duyuru, günlük ve dijital paylaşım gibi farklı amaçlarla hazırlanmış metin örnekleri incelenebilir. Metinlerin yazılış amaçları ile içerikleri arasındaki ilişki üzerine tartışma başlatılabilir.

Aynı konuya ilişkin farklı başlıklar, anahtar sözcükler veya taslak planlar incelenebilir. Yazı planını oluşturan unsurların metnin oluşumuna katkısı hakkında çıkarımlarda bulunulabilir. Yazma sürecini gösteren örnek çalışma planları veya zaman çizelgeleri incelenebilir. Yazma sürecini planlamanın günlük yaşamda zaman yönetimine sağlayabileceği katkılar üzerinde durulabilir.

Aynı konuyu ele alan farklı metin örnekleri incelenebilir. Metinlerin düşünceleri düzenleme biçimleri karşılaştırılarak yazının bütünlüğüne ilişkin değerlendirmeler yapılabilir.

Yazım ve noktalama bakımından farklı özellikler gösteren metinler incelenebilir. Yazım kuralları ile noktalama işaretlerinin iletinin doğru anlaşılmasına katkısı üzerine görüşler paylaşılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

YYB.1.1.1

Yazma ortamı ve araç gerecine yönelik tercihlerini belirlemesi istenir. Yazacağı ortamı yazmaya uygun hâle getirmesi, amacına ve metin türüne uygun araç gereci seçmesi sağlanır. Yazma ortamını düzenlerken dikkatini yazma sürecine verebileceği, ihtiyaç duyduğu araç gerece kolayca ulaşabileceği ve yazma amacına uygun bir çalışma düzeni oluşturabileceği bir ortam tasarlaması desteklenir (**E3.2, E3.7, SDB1.2**). Bu süreçte yazma ortamını belirlemesi için "Okul Dışı Öğrenme Platformu"na (okuldisiogrenme.eba.gov.tr) yönlendirilmesi sağlanabilir. Öğrencinin yazmaya başlamadan önce yapacağı hazırlıkları arkadaşlarıyla paylaşması sağlanabilir (**TAB3**). Yazmaya hazırlık ile ilgili etkinliklere katılarak yazma süreciyle olan ilişkisini sürdürmesi desteklenir (**E2.2**). Yazma öncesinde yapılacak kısa hazırlık uygulamalarıyla konuya odaklanması, yazma sürecine zihinsel olarak hazırlanması ve yazma görevine karşı sorumluluk bilinci geliştirmesi desteklenir (**E2.2, E3.2, D16.3**). Yazma sürecine ilişkin görevlerini planlı ve düzenli bir şekilde yürütmesi desteklenir (**SDB1.2, D3.2**). Bu süreç kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

YYB.1.1.2

Konuya ilişkin okuduğu içeriklerden elde ettiği bilgileri değerlendirerek yazısına aktarabilmesi sağlanır **(TAB2)**. Bu süreçte farklı içeriklerden edindiği bilgi, izlenim ve düşünceler arasından yazma amacına hizmet edecek olanları seçmesi ve yazısında kullanacağı içeriği bu doğrultuda belirlemesi desteklenir **(E1.6, E3.1, OB1)**. Yazma amacına yönelik temel unsurları belirlemesi istenir. Bu süreçte öğrencinin yazıyı hangi amaçla (bilgilendirme, duygu ve düşüncelerini paylaşma, ikna etme, eğlendirme vb.), kime yönelik (hedef kitle), hangi metin türünde ve nasıl bir üslupla yazacağını belirlemesi sağlanır. Yazısını planlarken hedef kitlenin ilgi, ihtiyaç ve bakış açısını dikkate alması, okurla empati kurarak yazma amacını belirlemesi desteklenir **(E2.1)**. Belirlendiği bu unsurlar arasındaki ilişkiyi değerlendirerek yazısının amacına uygun içerik, üslup ve yapı oluşturmaya desteklenir **(E3.1, E3.10, SDB1.2)**. Bu süreç ürün dosyası ile değerlendirilebilir.

YYB.1.1.3

Yazacağı konu seçimine ilişkin ön bilgilerine dayanarak varsayımda bulunması istenir **(E1.6, E3.7, SDB1.1)**. Konuya ilişkin çağrışımlarını, önceki bilgi ve deneyimlerini gözden geçirerek yazının yönünü belirleyecek ilk fikirleri ortaya koyması desteklenir **(E3.1, SDB1.1)**. Yazı planını oluşturan unsurların (konu, metin türü, anahtar sözcük, ana fikir/ana duygu ve başlık) örüntülerini listelemesi beklenir. Bu unsurlar arasındaki ilişkileri fark etmesi ve her bir unsurun yazının bütününe nasıl katkı sunduğunu değerlendirmesi sağlanır **(E3.1, E3.7)**. Gerekliğinde ders materyali üzerinden veya öğretmen tarafından verilen yazı planını oluşturan unsurlarla (konu, metin türü, anahtar sözcük, ana fikir/ana duygu ve başlık) yazma sürecini yönetmesi beklenir.

Yazı planında oluşturduğu unsurların birbirleriyle olan uyumunu karşılaştırması, bu unsurlardan herhangi birine yönelik alternatif önerilerde bulunması beklenir. Farklı başlık, anahtar sözcük ya da ana fikir önerileri üzerinde durularak yazı planının farklı biçimlerde nasıl geliştirilebileceği üzerine düşünmesi sağlanır **(E3.3, E3.10)**. Farklı önerileri değerlendirirken olay ve durumlara çok yönlü bakması desteklenir **(E3.10, D14.1)**. Yaptığı önerilerin ardından yazı planına yönelik süreci değerlendirmesi istenir. Bu değerlendirme sırasında planın yazma amacına, konuya ve seçilen türe uygunluğu üzerinde durularak sonraki aşamaya daha bilinçli biçimde geçmesi desteklenir **(E3.1, SDB1.3)**. Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.1.1.4

Yazısına ilişkin şemayı genel hatlarıyla belirlemesi, yazısının bölümlerini (giriş, gelişme ve sonuç/serim, düşünüm ve çözüm) yazacağı metinle ilişkilendirmesi ve yazısının bölümleri ile her bölüme ayıracağı süre planlamasını uyumlu bir şekilde ortaya koyması istenir. Yazının giriş, gelişme ve sonuç ya da serim, düşünüm ve çözüm bölümlerini metnin akışıyla ilişkilendirerek her bölümün işlevi üzerinde durması sağlanır. Böylece yazının bütününe oluşturan bölümlerin sıralanışı ile bu bölümlere ayrılacak zaman arasında dengeli bir plan kurması desteklenir **(E3.1, E3.7, SDB1.2)**. Hazırladığı planı uygulaması ve gerektiğinde yeniden düzenlemesi desteklenir **(E3.7, SDB1.2, D3.2)**. Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.1.1.5

Hazırlık aşamasını göz önünde bulundurarak taslağını mantıksal ilişkiler içerisinde oluşturmaya beklenir. Taslağını oluştururken belirlediği konu, ana fikir/ana duygu, metin türü ve anahtar sözcükler arasındaki ilişkiyi dikkate alarak yazının akışını planlaması desteklenir **(E3.1, E3.7, SDB1.2)**. Yazısını hazırlık aşamasını göz önünde bulundurarak ön bilgilerinden hareketle incelemesi ve uyumlu bir bütün oluşturmaya sağlanır. Bu süreçte yazısının bölümleri arasında anlam ve yapı bakımından tutarlılık kurması, yazının bütününde anlatım birliğini koruması ve gerekli gördüğü yerlerde düzenlemeler yapması teşvik edilir. Metni oluştururken farklı kişi ve grupların duygu, düşünce ve bakış açılarını dikkate alması; temel hak ve hürriyetlere saygılı bir anlatım benimsemesi sağlanır. **(E3.10, SDB1.3, KB2.9)**. Yazısını geliştirme sürecinde karşılaştığı güçlükler karşısında çabasını sürdürmesi desteklenir **(D3.1)**. Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.1.1.6

Yazısında dil yapılarını uygulaması istenir. Bu uygulamayı yaparken anlaşılır ve etkili bir dil kullanması beklenir. Dil yapılarını; seçtiği metin türüne, anlatım amacına ve bağlama uygun biçimde kullanması istenir. Böylece cümlelerini anlam akışını destekleyecek bir düzen içinde kurması sağlanır **(E3.1, E3.7)**. Yazısında yazım ve noktalama kurallarını uygulaması, Türkçeyi doğru, özenli ve etkili kullanmasına dikkat çekilir **(D19.2)**. Yazısının sayfa düzeni ve okunaklılığına (eğim, boşluk, ebat, biçim ve çizgi takibi) ilişkin plan hazırlaması; bu plan doğrultusunda yazısını okunaklı ve sayfa düzenine uygun biçimde oluşturması sağlanır. Yazısında okunaklılığa ve sayfa düzenine dikkat ederek estetik unsurları fark etmesi ve görsel düzen oluşturmaya yönelik duyarlılık geliştirmesi sağlanır **(E3.2, SDB1.2, D7.1)**. Oluşturduğu yazıda bağlama uygun bağdaşıklık öğelerini kullanması sağlanır **(E3.7)**. Bağdaşıklık öğelerinin metnin anlam akışını destekleyen işlevi üzerinde durularak cümleler ve paragraflar arasında uygun geçişler kurması desteklenir **(E3.1, E3.10)**. Yazısında bağlama uygun söz varlığını kullanması, tanımlama, örnekleme, karşılaştırma, benzetme, tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma gibi düşünceyi geliştirme yollarını kullanması sağlanır. Bilgi ve düşüncelerini gerekçelendirerek ifade etmesi desteklenir **(E1.6, SDB3.1, D3.3)**. Kullanacağı söz varlığını yazma amacı, konu ve hedef kitle doğrultusunda seçmesi; düşünceyi geliştirme yollarını ise yazının anlamını güçlendirecek biçimde kullanması için yönlendirmelerde bulunulur **(E1.6, E3.1, OB1)**. Yazısındaki iletileri açık ve örtük biçimde ifade etmesi sağlanır. Açık ve örtük iletiler arasındaki fark üzerinde durularak anlatmak istediklerini doğrudan ya da sezdirerek ifade etmesinin metnin anlamını nasıl etkilediğini fark etmesi sağlanır **(E3.1, E3.3)**. Performans görevi olarak öğrencilerden belirledikleri bir konu doğrultusunda yazma amaçlarını belirlemeleri, yazı planı ve zaman planı oluşturmaları, hazırladıkları plana uygun bir metin yazmaları ve yazılarını yazım kuralları açısından gözden geçirerek son hâline getirmeleri istenebilir.

Performans görevi; dersin ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun olarak bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme profilleri doğrultusunda yazma sürecini derinleştirecek uygulamalara yer verilebilir. Bu kapsamda öğrencilerden aynı konuya farklı hedef kitlelere yönelik yazı planları hazırlamaları, farklı metin türleri için alternatif planlar oluşturmaları, yazı planlarını dijital araçlarla geliştirmeleri, birden fazla taslağı karşılaştırarak en uygun planı gerekçelendirmeleri ve farklı bakış açılarıyla yeniden yapılandırmaları istenebilir. İleri düzey öğrenciler, özgün yazma stratejileri geliştirerek planlama süreçlerini akranlarıyla paylaşabilir veya ortak yazma platformlarında rehberlik üstlenebilir.

Destekleme Öğrenme sürecinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için yazma planını oluşturmaya yönelik yapılandırılmış uygulamalara yer verilebilir. Bu kapsamda örnek yazı planları, eksik bırakılmış plan şablonları, görsel destekli çalışma kâğıtları, aşamalı yönergeler ve kontrol listeleri kullanılabilir. Yazma amacı belirleme, metni planlama ve yazım kurallarını uygulama süreçlerinde yönlendirici sorular, örnek metinler, grafik düzenleyiciler, akran desteği ve öğretmen geri bildirimiyle öğrencilerin yazma süreci desteklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÖĞRENME ALANI: YAZININ GELİŞTİRİLMESİ

Bu öğrenme alanında öğrencilerin yazılarını geliştirme, yeniden yorumlama ve özgünleştirme süreçlerini bilinçli biçimde yürütmeleri hedeflenmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin yazılarını belirlenen ölçütler doğrultusunda gözden geçirmeleri, farklı metin türlerine uygun özgün içerikler oluşturmaları, yazma süreçlerini değerlendirmeleri ve bu değerlendirmelerden hareketle sonraki yazma çalışmalarını geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 21

ALAN BECERİLERİ **Anlatma**
TAB4. Yazma (TAB4.2. İçerik Oluşturma, TAB4.4. Süreci Değerlendirme)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.7. Sistematiçlik, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.9. Genelleme, TAB2. Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

YYB.1.2.1. Yazısını geliştirmek amacıyla yeniden yorumlayabilme

- Oluşturduğu taslak metni, hazırlık aşamasındaki kurallara göre inceler.*
- Yazdığı metni, uyguladığı kurallara göre bağlamdan kopmadan dönüştürür.*
- Yazdığı metni, metnin başlığını doğru ve anlamı değiştirmeyecek şekilde yeniden ifade eder.*

YYB.1.2.2. Türe uygun özgün bir içerik oluşturabilme

- Yazısında kullanacağı türe yönelik ön bilgileriyle bağlantı kurar.*
- Metinde boş bırakılan bölümleri bağlamdan kopmadan tahmin eder.*
- Yazısının bölümlerini birbirleriyle olan uyumu bakımından karşılaştırır.*
- Yazısında kullanacağı yapı unsurlarını sınıflandırır.*
- Verilen bir metni yeniden ifade eder.*
- Belirlediği türe uygun özgün bir içerik oluşturarak tepki verir.*
- Verilen görsellerden yola çıkarak anlam oluşturur.*
- Yazdığı metni uygun ortamda sunar.*

YYB.1.2.3. Yazma sürecini değerlendirebilme

- Yazma sürecinin aşamalarına ilişkin deneyimlerini inceleyerek kendini değerlendirir.*
- Yazma sürecine ilişkin değerlendirmelerinden hareketle sonraki yazma çalışmalarına yönelik düzenlemeler planlayarak tepki ortaya koyar.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Yazıyı Geliştirme
Türe Uygun Özgün İçerik Oluşturma
Yazma Sürecini Değerlendirme

Anahtar Kavramlar

bağlam, başlık, değerlendirme, görsel, metin türü, olay örgüsü, özgün içerik, taslak metin, yeniden yazma, yapı unsurları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listeleri, akran ve öz değerlendirme formları, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, çalışma yaprakları, sözlü ve yazılı geri bildirim, performans görevi, yazma dosyası (portfolyo) ve ürün dosyası değerlendirilmesi ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden hazırladıkları taslak metni geliştirerek yeniden düzenlemeleri, belirledikleri metin türüne uygun özgün bir metin oluşturmaları ve yazma süreçlerini değerlendirerek sonraki yazma çalışmalarına yönelik geliştirme önerileri hazırlamaları istenebilir.

Performans görevi; dersin ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun olarak bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yazılarını temel düzeyde gözden geçirebildikleri, farklı metin türlerinin temel özelliklerini ayırt edebildikleri, görsellerden hareketle anlam oluşturabildikleri ve yazma sürecine ilişkin temel düzeyde öz değerlendirme yapabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere kısa bir taslak metin verilerek metinde değiştirilmesi veya geliştirilmesi gerektiğini düşündükleri bölümleri belirlemeleri istenebilir.

Öğrencilere farklı metin türlerinden (gazete haberi, günlük, hikâye vb.) kısa örnekler verilerek metinlerin türünü belirlemeleri, görsellerden hareketle metnin içeriğine ilişkin tahminlerde bulunmaları istenebilir.

Öğrencilerden daha önce yazdıkları bir metni yazma süreci bakımından değerlendirmeleri ve yazarken zorlandıkları aşamaları paylaşmaları istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden günlük yaşamda karşılaştıkları broşür, afiş, gazete haberi, kitap tanıtımı veya dijital içerikleri incelemeleri istenebilir. Yazılı ürünlerin paylaşılmadan önce neden gözden geçirildiği üzerine görüş alışverişi yapılabilir.

Öğrencilerden günlük yaşamda karşılaştıkları hikâye, duyuru, haber, reklam veya bilgilendirici metinlerden örnekler vermeleri istenebilir. Aynı düşüncenin farklı metin türleriyle ifade edilebileceği üzerine görüş alışverişi yapılabilir.

Öğrencilere yazarların taslak ve son metinlerine ilişkin örnekler sunulabilir. Yazma sürecini değerlendirmenin sonraki yazma çalışmalarına sağlayabileceği katkılar üzerine görüş alışverişi yapılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

YYB.1.2.1

Yazdığı metni uyguladığı kurallara göre incelemesi beklenir. Yazısının akışını kontrol etmek amacıyla metni sesli veya sessiz bir şekilde okuması istenir (**TAB2**). Okuma sırasında anlatımın akışını, cümleler ve paragraflar arasındaki geçişleri, anlam bütünlüğünü ve anlatımın metnin amacıyla uyumunu gözden geçirmesi sağlanır (**E3.2, E3.10**). İnceleme ve okuma sürecinde kendine karşı sorumluluklarını yerine getirmesi ve çalışmasını dikkatle gözden geçirmesi desteklenir (**E2.2, SDB1.2, D16.1**).

Oluşturduğu taslak metni hazırlık aşamasında belirlediği ölçüt ve kuralları dikkate alarak incelemesi beklenir. Bu inceleme sırasında yazı planı, içerik akışı, dil kullanımı ve anlatım tercihleri bakımından metnini yeniden değerlendirmesi desteklenir (**E3.1, E3.7, SDB1.3**). Öğretmeninden aldığı geri bildirimler ile öz değerlendirme sonuçlarını yazma sürecine yansıtması beklenir. Yazısına ilişkin farklı görüşleri empatiyle değerlendirmesi, farklı bakış açılarını dikkate alarak gerekli düzenlemeleri yapması desteklenir (**E2.1, D14.1**). Akran değerlendirme sürecinde bilgi ve deneyimlerini arkadaşlarının yazma süreçlerini geliştirecek şekilde paylaşması, yapıcı öneriler sunarak onların gelişimine katkı sağlaması teşvik edilir (**D14.1, D20.1**). Aldığı dönütler doğrultusunda hangi bölümlerin korunacağına, hangilerinin geliştirileceğine ya da yeniden düzenleneceğine karar vermesi sağlanarak metnine eleştirel bir gözle yaklaşması desteklenir (**E1.6, E3.10, SDB1.3**). Oluşturduğu metni bağlamdan kopmadan dönüştürmesi; metni ve başlığını anlam bütünlüğünü koruyacak biçimde yeniden ifade etmesi sağlanır (**E3.3**). Metni yeniden ifade ederken ana düşünceyi, duygu ve anlam bütünlüğünü korumasına; başlığı ise metnin içeriğini doğru yansıtacak biçimde yeniden düzenlemesine dikkat çekilir (**E3.1, E3.7**). Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.1.2.2

Yazılacak metin türüne geçmeden önce, türe ilişkin bilgi, deneyim ve çağrışımların hatırlanması sağlanır. Bu doğrultuda yazıda kullanılacak türe ilişkin ön bilgilerle bağlantı kurulması istenir (**SDB1.1**). Türün yapısal ve anlatımsal özelliklerini görünür kılmak amacıyla örnek metinler üzerinde kısa incelemeler yapılır. Bu süreçte olay örgüsü, kişiler, yer, zaman gibi yapı unsurlarını sınıflandırması istenir (**E3.7, KB2.9**). Ardından öğrencinin yazacağı metni planlamadan önce kendi yazısında kullanacağı olay örgüsü, kişiler, yer ve zaman unsurlarını belirlemesi, bu unsurları birbirleriyle ilişkileri bakımından sınıflandırması ve metin türüne uygun biçimde planlaması istenir. Böylece oluşturduğu yapı unsurlarını yazısının bütünlüğünü destekleyecek şekilde kullanması desteklenir (**E3.1, E3.7, SDB1.2**). Yazısının bölümlerini (giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm) birbirleriyle olan uyumu bakımından karşılaştırması beklenir. Bu süreçte öğrencinin bölümler arasındaki anlam ilişkisini, olay akışını, zaman sıralamasını, anlatıcının tutarlılığını, ana fikir veya ana duygu ile bağlantıyı ve geçiş ifadelerinin metnin bütünlüğüne katkısını incelemesi sağlanabilir. Bu ölçütlerden hareketle metnin akışını değerlendirerek gerekli gördüğü bölümlere yönelik geliştirme önerileri sunması desteklenir (**E3.10, SDB1.3**). Metin kurma becerisini desteklemek amacıyla bağlamı koruyarak eksik bırakılmış bölümlerin tamamlanmasına yönelik uygulamalara yer verilir. Bu doğrultuda metinde boş bırakılan bölümleri bağlamdan kopmadan tahmin etmesi istenir (**E3.1**).

Tahminlerin metnin akışıyla uyumu üzerinde durularak farklı seçenekler arasında karşılaştırma yapılması sağlanır. Ardından verilen bir metni yeniden ifade etmesi istenir. Bu süreçte metnin anlamını koruyarak kendi anlatımını kurması, anlatım tercihlerinde özenli davranması ve yazma görevini dikkatle sürdürmesi desteklenir **(SDB1.2, D3.1)**. Özgün içerik oluşturma sürecini desteklemek amacıyla farklı uyaranlardan yararlanılır. Verilen görsellerden yola çıkarak anlam oluşturmaya desteklenir. Özgün içerik oluşturma sürecinde; sözcük veya kavram havuzundan yararlanarak yazma, güdümlü yazma, kontrollü yazma, eleştirel yazma, anahtar sözcüklerden hareketle yazma gibi yaratıcı yazma odaklı stratejilerden yararlanılabilir. Bu stratejiler, öğrencilerin hayal güçlerini kullanmalarını, farklı bakış açıları geliştirmelerini ve özgün ürünler ortaya koymalarını destekler **(E3.1, OB4)**. Görsellerin çağrıştırdığı duygu, düşünce, olay ve durumlar üzerine konuşularak yazılacak içeriğe yönelik zihinsel hazırlık yapması sağlanır. Bu hazırlığın ardından belirlediği türe uygun özgün bir içerik oluşturarak tepki vermesi beklenir **(E1.5, E3.3)**. İçeriğini oluştururken farklı ifade imkânlarını değerlendirmesi, farklı kişi ve grupların duygu, düşünce ve bakış açılarını dikkate alarak empati temelli bir anlatım geliştirmesi, kendi bakış açısını yansıtmaması ve yazısına özgünlük katması için yönlendirmelerde bulunulur **(E2.1)**. Yazısında kendisine ve başkalarına ait düşünceleri doğru ve güvenilir biçimde kullanmasına, yararlandığı kaynakları uygun şekilde göstermesine ve yazı etiği ilkelerine uymasına özen göstermesi desteklenir **(D6.2)**. Yazısını oluştururken kişi, olay ve durumları adalet ve duyarlılık değerleri çerçevesinde değerlendirmesi; farklı kişi ve grupların haklarını gözetken, toplumsal ve çevresel konulara duyarlı bir anlatım benimsemesi desteklenir **(D1.1, D5.1)**. Oluşturduğu özgün metni; yazma amacına, metin türüne ve hedef kitlesine uygun bir ortamda paylaşması sağlanır. Bu süreçte öğrencinin yazısını sınıf panosu, okul gazetesi, okul dergisi, öğretmenin uygun gördüğü diğer ortamlarda veya okuyarak sunması, paylaşım sürecinde öğrencinin birbirlerinin çalışmalarına saygılı yaklaşması, bilgi ve deneyimlerini paylaşarak arkadaşlarının yazma süreçlerine katkı sağlaması ve yapıcı önerilerle birbirlerini desteklemesi teşvik edilir **(D14.1, D20.3)**. Sunum ortamını belirlerken yazısının amacı, hedef kitlesi ve metin türü arasındaki ilişkiyi değerlendirmesi; yazısını paylaşmadan önce son kez gözden geçirerek gerekli düzenlemeleri yapması desteklenir **(E3.1, E3.10, SDB1.2)**. Bu süreç kontrol listesi ile gerçekleştirilebilir.

YYB.1.2.3

Yazma sürecinin tüm aşamalarına ilişkin deneyimlerini inceleyerek kendini değerlendirmesi beklenir. Bu değerlendirme sürecinde hazırlık, planlama, taslak oluşturma, geliştirme ve düzenleme aşamalarında izlediği yolu gözden geçirmesi; yazma sürecindeki tercihleri ile ortaya koyduğu ürün arasındaki ilişkiyi fark etmesi. Yazısını gözden geçirirken farklı kişi ve grupların duygu, düşünce ve bakış açılarını doğru yansıtmayı yansıtmadığını; temel hak ve hürriyetlere saygılı bir anlatım kullanıp kullanmadığını değerlendirmesi sağlanır.

(E3.1, SDB1.3). Sürece ilişkin gözlemlerinden hareketle güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleri arasında ilişki kurması, bunlara yönelik mantıklı sonuçlara ulaşması, ihtiyaçlarına uygun hedefler belirlemesi ve motivasyonunu gözden geçirmesi sağlanır **(E3.1, SDB1.2)**. Bu doğrultuda yazma sürecinde etkili bulduğu uygulamalar ile geliştirilmesi gereken yönlerini karşılaştırması, sonraki çalışmalarında nelere dikkat edeceğini belirlemesi desteklenir **(E3.10, SDB1.3)**. Değerlendirmelerinden hareketle sonraki yazma çalışmalarına yönelik düzenlemeler planlayarak tepki ortaya koyması beklenir. Bu süreçte üstlendiği görevleri özveriyle yerine getirerek görev bilinci geliştirmesi desteklenir **(D16.3)**.

Performans görevi olarak öğrencilerden hazırladıkları taslak metni geliştirerek yeniden düzenlemeleri, belirledikleri metin türüne uygun özgün bir metin oluşturmaları ve yazma süreçlerini değerlendirerek sonraki yazma çalışmalarına yönelik geliştirme önerileri hazırlamaları istenebilir. Performans görevi; dersin ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun olarak dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme profilleri doğrultusunda yazılarını farklı hedef kitlelere, amaçlara veya metin türlerine göre yeniden yapılandırma-
ları sağlanabilir. Yazma sürecinde yaptıkları değişiklikleri gerekçelendirmeleri, farklı dü-
zenleme seçeneklerini karşılaştırmaları ve yazılarını akran geri bildirimlerini de dikkate
alarak yeniden geliştirmeleri istenebilir. İleri düzey öğrencilerden yazma süreçlerine ilişkin
öz değerlendirme raporu hazırlamaları, geliştirdikleri yazma stratejilerini akranlarıyla pay-
laşmaları veya aynı metnin farklı versiyonlarını oluşturarak bunları karşılaştırmaları bekle-
nebilir.

Destekleme Öğrenme sürecinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için örnek taslak metin-
ler, aşamalı düzenleme etkinlikleri, düzeltme kontrol listeleri ve tür özelliklerini gösteren
örnek metinlerden yararlanılabilir. Yazıyı geliştirme sürecinde yönlendirici sorular, eksik
bırakılmış metin tamamlama çalışmaları, cümle veya paragraf düzeyinde düzenleme et-
kinlikleri ile öğretmen ve akran geri bildirimini kullanılabilir. Öğrencilerin öz değerlendirme
yapmalarını desteklemek amacıyla yapılandırılmış değerlendirme formları ve kısa yansıt-
ma etkinliklerine yer verilebilir

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÖĞRENME ALANI: YAZININ SUNUMA HAZIRLANMASI

Bu öğrenme alanında öğrencilerin yazılı ürünlerini sunuma hazırlama sürecini bilinçli biçimde yönetmeleri hedeflenmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin yazılarıyla görsel ve dijital öğeler arasında ilişki kurmaları, sunum içeriğini bütüncül bir yapı içerisinde düzenlemeleri ve yazılarını özgün bir sunuma dönüştürmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.20. Sentezleme

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E3.1. Muhakeme, E3.3. Yaratıcılık, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR
ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D7. Estetik, D8. Mahremiyet, D12. Sabır, D14. Saygı

**Okuryazarlık
Becerileri** OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** TAB3. Konuşma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

YYB.1.3.1. Yazısının sunum içeriğini sentezleyebilme

a) Yazısının sunumuna ekleyeceği parçaları belirler.

b) Yazısının sunumunda yazısı ile belirlediği parçalar arasında ilişki kurar.

c) Yazısının sunumunda kullanacağı parçaları birleştirerek özgün bir bütün oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Yazının Sunumu/Paylaşımı

Anahtar Kavramlar

bütünlük, dijital ortam, görsel, sunum, sunum içeriği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, akran ve öz değerlendirme formları, ürün dosyası değerlendirmesi ve sunum değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden hazırladıkları yazıya uygun görsel, dijital içerik veya farklı sunum unsurlarını seçerek yazılarını özgün bir sunuma dönüştürmeleri istenebilir.

Performans görevi; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu gibi araçlarla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yazılı ürünlerini paylaşmaya yönelik temel deneyime sahip oldukları, görsel ve dijital içeriklerden yararlanabildikleri ve yazı ile görsel arasında temel düzeyde ilişki kurabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere aynı yazının farklı sunum biçimleri (afiş, slayt, dijital sunum, görsel destekli metin vb.) verilerek yazıyı en etkili şekilde destekleyen sunum örneğini seçmeleri ve seçim gerekçelerini açıklamaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden günlük yaşamda karşılaştıkları afiş, kitap tanıtımı, dijital sunum veya sosyal sorumluluk görsellerini incelemeleri istenebilir. Yazının uygun görsel ve dijital unsurlarla desteklenmesinin iletişimi nasıl güçlendirebileceği üzerine görüş alışverişi yapılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

YYB.1.3.1

Yazısını sunacağı ortamı (okul gazetesi, sınıf veya okul panosu, dijital ortam vb.) belirlemesi istenir. Sunum ortamını belirlerken yazının amacı, hedef kitlesi ve paylaşılma biçimi üzerinde durularak sunumun hangi ortamda daha etkili gerçekleştirilebileceğini değerlendirilmesi sağlanır. Dijital ortamlarda yapılacak paylaşımlarda kendisinin ve başkalarının kişisel bilgilerinin gizliliğini koruması, izinsiz görsel veya kişisel içerik paylaşmaması ve dijital ortamlarda güvenli ve sorumlu davranmaya özen göstermesi istenir **(E1.6, E3.1, D8.2, OB2)**. Yazısının sunumuna ekleyeceği parçaları (görsel, dijital ortam vb.) belirlemesi, sunumunda yazısı ile belirlediği parçalar arasında ilişki kurması beklenir. Seçtiği görsel, dijital içerik ya da diğer destekleyici unsurların yazının ana düşüncesi, duygusu ve anlatım amacıyla uyumunu incelemesi; bu parçaların sunumu nasıl güçlendireceğini fark etmesi desteklenir **(E3.10, OB4)**. Dijital içerik oluşturma ve paylaşma sürecinde kişisel verilerin korunması, dijital telif haklarına uyulması, siber zorbalıktan kaçınılması ve dijital ortamlarda güvenli, etik ve sorumlu davranılması konusunda farkındalık kazanması sağlanır **(D8.4, OB2)**. Parçaları yazısıyla birleştirerek sunumunda özgün bir bütün oluşturması beklenir. Sunum içeriğini oluştururken yazılı metin ile eklenen parçalar arasında anlam ve biçim bakımından bütünlük kurması, sunumunu dikkat çekici ve anlaşılır hâle getirecek tercihler yapması sağlanır **(E3.3, D7.1)**. Sunum kurallarına dikkat ederek sunumunu tamamlaması sağlanır **(TAB3)**. Sunum sürecinde dinleyicilerin görüşlerine saygı göstermesi ve etkili iletişim kurallarına uygun davranması desteklenir **(E1.5, SDB2.1, D14.1)**. Yazısını sunarken hedef kitlenin duygu ve düşüncelerini dikkate alması ve empati temelli bir iletişim kurması desteklenir **(E2.1)**. Yazısının sunumunda kullanacağı parçaları seçerken sunumun amacı, içeriği ve hedef kitlesiyle uyumunu dikkate alması sağlanır.

Yazma süreci tamamlandıktan sonra öğrencinin edindiği yazma deneyimini sonraki metinlerine yansıtması beklenir. Yazma çalışmalarını geliştirmeye yönelik kararlılığını sürdürmesi desteklenir **(D12.2)**.

Performans görevi olarak öğrencilerden hazırladıkları yazıya uygun görsel, dijital içerik veya farklı sunum unsurlarını seçerek yazılarını özgün bir sunuma dönüştürmeleri istenebilir. Performans görevi; dersin ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun olarak bütüncül derececi puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme profilleri doğrultusunda hazırladıkları yazıları farklı sunum biçimlerine dönüştürmeleri desteklenebilir. Bu kapsamda öğrencilerden yazılarını dijital dergi, e-kitap, afiş, bilgi görseli, kısa video, sesli anlatım veya etkileşimli sunum gibi farklı ortamlara uyarlamaları istenebilir. Sunumlarında hedef kitleye uygun görsel, işitsel ve dijital öğeleri seçmeleri, kullandıkları sunum biçimini gerekçelendirmeleri ve farklı sunum tasarımlarını karşılaştırmaları teşvik edilebilir.

Destekleme Öğrenme sürecinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için yazılarıyla ilişkilendirebilecekleri görsel ve dijital içerik örnekleri sunulabilir. Sunum hazırlama sürecinde örnek şablonlar, aşamalı yönergeler, görsel seçimini kolaylaştıran kontrol listeleri ve sayfa düzenini destekleyen dijital araçlardan yararlanılabilir. Öğrencilerin sunumlarını hazırlarken öğretmen rehberliği, akran desteği ve yapılandırılmış geri bildirimlerle sürece katılımları desteklenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2.2. II. Seviye

1. ÖĞRENME ALANI: YAZININ PLANLANMASI

Bu öğrenme alanında öğrencilerin önceki yazma deneyimlerinden yararlanarak yazma sürecini bilinçli ve sistemli biçimde yapılandırmaları hedeflenmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin yazma amacı ile içerik, üslup ve yapı arasındaki ilişkileri değerlendirmeleri; yazı planlarını oluşturup taslak metinlerini geliştirmeye uygun biçimde yapılandırmaları; yazma sürecine ilişkin tercihlerini gerekçelendirmeleri ve yazım kurallarını metnin anlam, anlatım ve bütünlüğünü destekleyecek biçimde uygulamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 42

ALAN Anlatma

BECERİLERİ TAB4. Yazma (TAB4.3. Kural Uygulama)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.15. Yansıtma

EĞİLİMLER E1.6. Seçicilik, E2.2. Sorumluluk, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiiklik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.9. Genelleme, TAB1. Dinleme/İzleme, TAB3. Konuşma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

YYB.2.1.1. Yazma sürecini yapılandırabilme

- a) Yazma ortamı ve araç gerecinin seçimi ile ilgili mantıksal ilişkiler ortaya koyar.
- b) Yazma etkinliklerine katılma ile ilgili ön bilgilerinden yararlanarak uyumlu bir bütün oluşturur.

YYB.2.1.2. Yazma amacını yansıtabilme

- a) Yazma amacı ile buna uygun içerik, üslup ve yapı arasındaki ilişkiye yönelik önceki deneyimlerini gözden geçirir.
- b) Önceki deneyimlerinden hareketle yazma amacı ile içerik, üslup ve yapı arasındaki ilişkiye dair çıkarımlarda bulunur.
- c) Ulaştığı çıkarımları, yazma amacına uygunluk açısından değerlendirir.

YYB.2.1.3. Yazı planını oluşturan unsurlara yönelik gözleme dayalı tahmin edebilme

- a) Yazı planını oluşturan unsurlara yönelik deneyimlerini ilişkilendirir.
- b) Yazı planını oluşturan unsurlara yönelik çıkarım yapar.
- c) Yazı planını oluşturan unsurlara yönelik yargıda bulunur.

YYB.2.1.4. Yazısının zaman planını yapılandırabilme

- a) Yazısının bölümlerini yazacağı metinle ilişkilendirerek ortaya koyar.
- b) Yazısının bölümlerini ve her bölüme ayıracağı süreyi uyumlu bir bütün olacak şekilde ortaya koyar.

YYB.2.1.5. Yazısını yapılandırabilme

- a) Hazırlık aşamasını göz önünde bulundurarak yazısını mantıksal ilişkiler içerisinde ortaya koyar.
- b) Ortaya koyduğu yazısını ön bilgilerinden hareketle inceleyerek uyumlu bir bütün oluşturur.

YYB.2.1.6. Deneyimlerinden hareketle yazma sürecinde kural uygulayabilme

- a) Yazısının sayfa düzeni ve okunaklılığına ilişkin plan hazırlar.
- b) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını amaç, konu ve bağlama uygun biçimde kullanır.
- c) Yazısında bağlama ve amaca uygun söz varlığını kullanır.
- ç) Yazısında iletilerini açık ve örtük anlatımlarla ifade eder.
- d) Yazısında dil yapılarını anlam ve anlatım bütünlüğünü destekleyecek biçimde uygular.
- e) Yazısında metnin bütünlüğünü destekleyecek biçimde bağlama uygun bağdaşıklık öğelerini kullanır.
- f) Yazısında doğru ve tutarlı olacak şekilde yazım kurallarını uygular.
- g) Yazısında anlamı destekleyecek ve anlatımı güçlendirecek biçimde noktalama kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Yazma Sürecini Yapılandırma

Yazı Planını Oluşturma

Yazıyı Oluşturma

Anahtar Kavramlar

amaç, ana fikir, anahtar sözcük, bağdaşıklık, içerik, metin türü, planlama, taslak, üslup, yazma amacı

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, akran ve öz değerlendirme formları, çalışma yaprakları, yazma dosyası (portfolyo) ve ürün dosyası değerlendirmesi ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden yazma amaçlarına uygun yazma ortamını ve araç gerecini belirlemeleri; yazma amaçlarına uygun bir yazı planı ile zaman planı hazırlamaları; hazırladıkları plan doğrultusunda taslak metin oluşturmaları; yazılarında amaç, içerik, üslup ve yapı arasındaki uyumu gözetmeleri; yazım kuralları, noktalama işaretleri ve sayfa düzenini dikkate alarak metinlerini gözden geçirmeleri ve yazılarındaki tercihlerini gerekçelendirmeleri istenebilir.

Performans görevi; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu gibi araçlarla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin yazma sürecinin temel aşamalarını bildikleri, farklı metin türlerinde yazma deneyimine sahip oldukları, yazı planı oluşturabildikleri ve yazım kurallarını temel düzeyde uygulayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere farklı amaçlarla yazılmış metinler verilerek yazının amacı ile içerik ve üslup arasındaki ilişkiye yönelik görüşlerini paylaşmaları istenebilir. Öğrencilere aynı konuya ilişkin farklı yazı planları verilerek planların güçlü yönlerini belirlemeleri ve hangi planı tercih edeceklerini gerekçelendirmeleri istenebilir. Öğrencilere eksik bırakılmış bir taslak metin verilerek metnin bütünlüğünü sağlayacak düzenlemeleri belirlemeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden günlük yaşamda karşılaştıkları duyuru, başvuru metni, tanıtım yazısı veya dijital içerikleri incelemeleri istenebilir. Yazma amacının metnin dili ve anlatımını nasıl etkilediği üzerine görüş alışverişi yapılabilir. Öğrencilere aynı konu için hazırlanmış farklı yazı planları veya not taslakları sunulabilir. Yazmaya başlamadan önce plan yapmanın yazma sürecine sağlayabileceği katkılar üzerine tartışma başlatılabilir. Öğrencilerden yayımlanmış bir metnin taslak ve son hâlini karşılaştırmaları istenebilir. Yazının geliştirilme sürecinde yapılan düzenlemelerin metnin anlatımını ve bütünlüğünü nasıl etkilediği üzerine çıkarımlarda bulunulabilir.

Öğrenme-Öğretme YYB.2.1.1

Uygulamaları Öğrencinin yazmaya hazırlık ile ilgili etkinliklere katılması, ön bilgilerinden yararlanarak uyumlu bir bütün oluşturması ve yazma süreciyle olan ilişkisini sürdürmesi sağlanır **(E2.2)**. Yazacağı ortamı yazmaya uygun hâle getirmesi ve araç gerecinin seçimiyle ilgili mantıksal ilişkiler ortaya koyması sağlanır. Yazma ortamını düzenlerken dikkatini yazma sürecine verebileceği, ihtiyaç duyduğu araç gerece kolayca ulaşabileceği ve yazma amacına uygun bir çalışma düzeni kurabileceği bir ortam oluşturması desteklenir **(E3.2, E3.7, SDB1.2)**. Yazma sürecine ilişkin görevlerini planlı ve düzenli bir şekilde yürütmesi sağlanır. Yazısını planlarken hedef kitlenin özelliklerini, farklı kişi ve grupların bakış açılarını ve temel hak ve hürriyetlere saygıyı dikkate alması sağlanır **(SDB1.2, D3.2)**. Öğrencinin yazma ortamını belirlemesi ve dijital kaynakları etkili biçimde kullanabilmesi amacıyla "Okul Dışı Öğrenme Platformu"na (okuldisiogrenme.eba.gov.tr) yönlendirilmesi sağlanabilir. Dijital ortamlardaki içerikleri amacına uygun biçimde incelemesi ve yazma sürecinde kullanacağı kaynakları seçmesi desteklenir **(OB2)**. Öğrencinin daha önce katıldığı yazma etkinliklerinden edindiği bilgi ve deneyimlerini hatırlaması sağlanır. Önceki yazma çalışmalarında kullandığı planlama, taslak oluşturma, düzenleme ve gözden geçirme stratejilerinden yararlanarak yeni yazısını oluşturması desteklenir **(KB2.9)**. Yazısını oluştururken önceki deneyimleri ile yeni öğrenmeler arasında ilişki kurması, metnin konu, yapı, anlatım ve anlam bakımından uyumlu bir bütün oluşturmasına yönelik düzenlemeler yapması sağlanır **(E3.1, E3.7, SDB1.3)**.

Yazma öncesinde yapılacak kısa hazırlık uygulamalarıyla konuya odaklanması, yazma sürecine zihinsel olarak hazırlanması ve yazma görevine karşı sorumluluk bilinci geliştirmesi desteklenir **(E2.2, E3.2, D16.3)**. Bu süreç kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

YYB.2.1.2

Öğrencinin konuya ilişkin dinlediği veya izlediği içeriklerden elde ettiği bilgileri değerlendirerek yazısına aktarabilmesi sağlanır **(TAB1)**. Bu süreçte farklı içeriklerden edindiği bilgi, izlenim ve düşünceler arasından yazma amacına hizmet edecek olanları seçmesi ve yazısında kullanacağı içeriği bu doğrultuda belirlemesi desteklenir **(E1.6, E3.1, OB1)**. Yazma amacı ile buna uygun içerik, üslup ve yapı arasındaki ilişkiye yönelik deneyimlerini gözden geçirmesi beklenir. Bu deneyimlerinden yola çıkarak yazma amacı ile buna uygun içerik, üslup, yapı arasındaki ilişkiye dair çıkarımlarda bulunması ve bu çıkarımları amacına uygunluk bakımından değerlendirmesi beklenir. Amacına göre hangi anlatım biçiminin, hangi üslubun ve nasıl bir metin yapısının daha uygun olacağı üzerine düşünmesi sağlanarak yazısının yönünü bilinçli biçimde belirlemesi desteklenir **(E3.1, E3.5, SDB1.2)**. Farklı seçenekleri değerlendirirken olay ve durumlara çok yönlü bakması desteklenir **(D14.1)**. Bu süreç ürün dosyası ile değerlendirilebilir.

YYB.2.1.3

Yazı planını oluşturan unsurlara (konu, metin türü, anahtar sözcük, ana fikir/ana duygu ve başlık) yönelik deneyimlerini ilişkilendirmesi, çıkarım yapması ve yargıda bulunması istenir **(E1.6)**. Öğrencinin konuya, türe ve yazma amacına ilişkin önceki bilgi ve deneyimlerini gözden geçirerek yazının yönünü belirleyecek ilk fikirleri ortaya koyması desteklenir **(E3.1, SDB1.1)**. Bunları yaparken deneyimlediği yazma sürecini göz önünde bulundurarak ders materyali üzerinden veya öğretmen tarafından verilen yazı planını oluşturan unsurlarla (konu, metin türü, anahtar sözcük, ana fikir/ana duygu ve başlık) yazma sürecini yönetmesi beklenir. Belirlediği hedefler doğrultusunda yazma sürecini planlı bir biçimde sürdürmesi ve gerektiğinde planını yeniden düzenlemesi desteklenir **(E3.7, SDB1.1, D3.2)**. Yazı planını oluştururken konuya ilişkin bilgi ve kaynakları gözden geçirerek uygun anahtar sözcük, ana fikir/ana duygu ve başlık seçimleri yapması desteklenir **(OB1)**. Yazı planını oluşturan unsurlar (konu, metin türü, anahtar sözcük, ana fikir/ana duygu ve başlık) arasındaki ilişkileri fark etmesi, bu unsurların yazının bütününe katkısını değerlendirmesi ve planın farklı biçimlerde nasıl geliştirilebileceği üzerine düşünmesi sağlanır **(E3.1, E3.3, E3.7)**. Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.2.1.4

Öğrenciden yazısına ilişkin şemayı genel hatlarıyla belirlemesi, yazısının bölümlerini (giriş, gelişme, sonuç/serim, düşün ve çözüm) yazacağı metinle ilişkilendirmesi ve her bölüm için ayracağı süreyi yazı planına uygun biçimde düzenlemesi istenir. Yazının giriş, gelişme ve sonuç ya da serim, düşün ve çözüm bölümlerini metnin akışıyla ilişkilendirerek her bölümün işlevi üzerinde durması sağlanır. Böylece yazının bütünü oluşturulan bölümlerin sıralanışı ile bu bölümlere ayrılacak zaman arasında dengeli bir plan kurması desteklenir **(E3.1, E3.7, SDB1.2)**. Hazırladığı planı uygulaması ve zamanı etkili kullanması desteklenir **(D3.2)**. Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.2.1.5

Öğrenciden hazırlık aşamasını göz önünde bulundurarak taslağını mantıksal ilişkiler içerisinde ortaya koyması beklenir. Taslağını oluştururken belirlediği konu, ana fikir/ana duygu, metin türü ve anahtar sözcükler arasındaki ilişkiyi dikkate alarak yazının akışını planlaması desteklenir **(E3.1, E3.7, SDB1.2)**. Yazısını ön bilgilerinden hareketle incelemesi ve uyumlu bir bütün oluşturması sağlanır. Bu süreçte yazısının bölümleri arasında anlam ve yapı bakımından tutarlılık kurması, yazının bütününde anlatım birliğini koruması ve gerekli gördüğü yerlerde düzenlemeler yapması teşvik edilir **(E3.5, SDB1.3)**. Yazısını geliştirme sürecinde karşılaştığı güçlükler karşısında çabasını sürdürmesi desteklenir **(D3.1)**. Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.2.1.6

Öğrencinin yazısında dil yapılarını anlam ve anlatım bütünlüğüne dikkat ederek uygulaması beklenir. Bu uygulamayı yaparken anlaşılır ve etkili bir dil kullanması istenir. Dil yapılarını seçtiği metin türüne, anlatım amacına ve bağlama uygun biçimde kullanması; cümlelerini anlam akışını destekleyecek bir düzen içinde kurması sağlanır (**E3.1, E3.7**). Öğrenciden yazısında yazım ve noktalama kurallarını uygularken doğru ve tutarlı olması, anlamı desteklemesi ve anlatımı güçlendirmesi beklenir. Türkçeyi doğru, özenli ve etkili kullanmasına dikkat çekilir (**D19.2**). Yazısının sayfa düzeni ve okunaklılığına (eğim, boşluk, ebat, biçim ve çizgi takibi) dair plan hazırlaması, bu plan doğrultusunda yazısının okunaklılığını göz önünde bulundurarak ve sayfa düzenine dikkat ederek yazması sağlanır. Yazısında görsel düzen, uyum ve okunaklılık arasındaki ilişkiyi fark etmesi desteklenir (**E3.2, SDB1.2, D7.1**). Oluşturduğu yazıda metnin bütünlüğünü sağlayacak şekilde bağlama uygun bağdaşıklık öğelerini kullanması sağlanır (**E3.7**). Bağdaşıklık öğelerinin metnin anlam akışını destekleyen işlevi üzerinde durularak cümleler ve paragraflar arasında uygun geçişler kurması desteklenir (**E3.1, E3.5**). Öğrencinin yazısında bağlama, konusuna ve amacına uygun söz varlığını; tanımlama, örnekleme, karşılaştırma, benzetme, tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma gibi düşünceyi geliştirme yollarını kullanması sağlanır. Bilgi ve düşüncelerini gerekçelendirerek ifade etmesi desteklenir (**E1.6, SDB3.1, D3.3, TAB3**). Kullanacağı söz varlığını yazma amacı, konu ve hedef kitle doğrultusunda seçmesi; düşünceyi geliştirme yollarını ise yazının anlamını güçlendirecek biçimde kullanması için yönlendirmelerde bulunulur (**E1.6, E3.1, OB1**). Açık ve örtük anlatımlar arasındaki fark üzerinde durularak iletilerini doğrudan ya da sezdirerek ifade etmesinin metnin anlamını nasıl etkilediğini fark etmesi sağlanır (**E3.1, E3.3**).

Performans görevi olarak öğrencilerden yazma amaçlarına uygun yazma ortamını ve araç gerecini belirlemeleri; yazma amaçlarına uygun bir yazı planı ile zaman planı hazırlamaları; hazırladıkları plan doğrultusunda taslak metin oluşturmaları; yazılarında amaç, içerik, üslup ve yapı arasındaki uyumu gözetmeleri; yazım kuralları, noktalama işaretleri ve sayfa düzenini dikkate alarak metinlerini gözden geçirmeleri ve yazılarındaki tercihlerini gerekçelendirmeleri istenebilir.

Performans görevi; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu gibi araçlarla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme profilleri doğrultusunda aynı yazma amacı için farklı yazı planları geliştirmeleri, planlarını gerekçeleriyle karşılaştırmaları ve aynı konuyu farklı metin türlerinde taslak hâline getirmeleri sağlanabilir. Öğrencilerden yazma sürecinde aldıkları kararları gerekçelendirmeleri, alternatif planlama stratejileri geliştirmeleri ve farklı yazma yaklaşımlarını değerlendirerek en uygun planı belirlemeleri istenebilir.

Destekleme Öğrenme sürecinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için yazma amacı, metin türü ve planlama unsurları arasındaki ilişkiyi gösteren örnekler, plan şablonları ve yapılandırılmış taslak metinlerden yararlanılabilir. Yazma sürecini desteklemek amacıyla yönlendirici sorular, aşamalı yönergeler, kontrol listeleri, grafik düzenleyiciler ve öğretmen veya akran rehberliğiyle yürütülen kademeli yazma uygulamalarına yer verilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÖĞRENME ALANI: YAZININ GELİŞTİRİLMESİ

Bu öğrenme alanında öğrencilerin yazılarını belirlenen ölçütler doğrultusunda geliştirmeleri, yazma deneyimlerinden hareketle türe uygun özgün içerikler oluşturmaları ve yazma süreçlerini bilinçli biçimde değerlendirmeleri beklenmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin yazılarını yeniden yorumlayıp düzenlemeleri; metin türü, hedef kitle ve yazma amacı arasındaki ilişkiyi gözeterek özgün metinler oluşturmaları; yazma süreçlerine ilişkin değerlendirmelerinden hareketle sonraki yazma çalışmalarını geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 21

ALAN **Anlatma**
BECERİLERİ TAB4. Yazma (TAB4.2. İçerik Oluşturma, TAB4.4. Süreci Değerlendirme)

KAVRAMSAL KB2.14. Yorumlama
BECERİLER

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiiklik

PROGRAMLAR
ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme),
Öğrenme Becerileri SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık
Becerileri

DİSİPLİNLER ARASI Türkçe, Sosyal Bilgiler, Müzik, Görsel Sanatlar
İLİŞKİLER

BECERİLER ARASI KB2.9. Genelleme, TAB2. Okuma
İLİŞKİLER

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

YYB.2.2.1. Yazısını geliştirmek amacıyla yeniden yorumlayabilme

- a) Yazdığı metni verilen ölçütlere göre inceler.
- b) Verilen ölçütler aracılığıyla yaptığı tespitler doğrultusunda metni bağlamdan kopmadan dönüştürür.
- c) Yazdığı metni veya metnin başlığını anlam bütünlüğünü koruyarak yeniden ifade eder.

YYB.2.2.2. Deneyimlerinden hareketle türe uygun özgün bir içerik oluşturabilme

- a) Yazısında kullanacağı türe ilişkin ön bilgileriyle bağlantı kurar.
- b) Metindeki boş bırakılan bölümleri bağlamdan hareketle tahmin eder.
- c) Yazısının bölümlerini birbiriyle olan uyum ve bütünlük açısından karşılaştırır.
- ç) Yazısında kullanacağı yapı unsurlarını sınıflandırır.
- d) Verilen bir metni anlamını koruyarak yeniden ifade eder.
- e) Belirlediği türe uygun özgün bir içerik oluşturarak tepki verir.
- f) Verilen görsellerden hareketle bağlama uygun anlam oluşturur.
- g) Yazdığı metni türüne, amacına ve hedef kitlesine uygun ortamda sunar.

YYB.2.2.3. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazma sürecinin aşamalarına ilişkin deneyimlerini inceleyerek kendini değerlendirir.
- b) Yazma sürecine ilişkin değerlendirmelerinden hareketle sonraki yazma çalışmalarına yönelik düzenlemeler planlayarak tepki ortaya koyar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Yazıyı Geliştirme
Türe Uygun Özgün İçerik Oluşturma
Yazma Sürecini Değerlendirme

Anahtar Kavramlar

bağlam, başlık, değerlendirme, hedef kitle, metin türü, olay örgüsü, ölçüt, özgün içerik, yeniden ifade etme, yeniden yorumlama, yapı unsurları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, kontrol listesi, akran ve öz değerlendirme formları, çalışma yaprakları, performans görevi, yazma dosyası (portfolyo) ve ürün dosyası değerlendirmesi ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden hazırladıkları taslak metni belirlenen ölçütler doğrultusunda gözden geçirerek yeniden düzenlemeleri, seçtikleri metin türüne uygun özgün bir içerik oluşturmaları ve yazma sürecini değerlendirerek sonraki yazma çalışmalarında geliştirmeyi hedefledikleri yönleri belirlemeleri istenebilir.

Performans görevi; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu gibi araçlarla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yazılarını belirlenen ölçütler doğrultusunda gözden geçirebildikleri, farklı metin türlerinin temel özelliklerini uygulayabildikleri, yazılarında yapı unsurlarını kullanabildikleri ve yazma deneyimlerinden hareketle özgün içerikler oluşturabildikleri, yazma süreçlerini değerlendirebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere aynı metnin taslak ve düzenlenmiş hâli verilerek metinde yapılan değişiklikleri belirlemeleri ve bu değişikliklerin metne katkısına ilişkin görüşlerini paylaşmaları istenebilir.

Öğrencilere aynı konunun farklı metin türlerinde ele alındığı örnekler verilerek metinlerin tür özelliklerini, hedef kitlesini ve anlatım farklılıklarını belirlemeleri istenebilir.

Öğrencilerden daha önce yazdıkları bir metni yazma sürecini dikkate alarak incelemeleri ve sonraki yazma çalışmalarında geliştirmek istedikleri yönleri belirlemeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilere bir kitabın farklı baskılarından, bir gazete haberinin güncellenmiş sürümünden veya dijital ortamda düzenlenmiş bir metinden örnekler sunulabilir. Yazılı metinlerin yayımlanmadan önce neden yeniden gözden geçirildiği üzerine görüş alışverişi yapılabilir. Öğrencilere aynı konuya ilişkin farklı hedef kitleler (çocuklar, yetişkinler, meslek grupları vb.) için hazırlanmış metin örnekleri sunulabilir. Metin türünün, hedef kitlenin ve yazma amacının metnin dili, üslubu ve anlatımı üzerindeki etkisine ilişkin görüş alışverişi yapılabilir.

Öğrencilere yazarların veya öğrencilerin yazma sürecine ilişkin notları, kontrol listeleri ya da öz değerlendirme örnekleri sunulabilir. Yazma sürecini değerlendirmenin sonraki yazma çalışmalarına sağlayabileceği katkılar üzerine görüş alışverişi yapılabilir.

Öğrenme-Öğretme YYB.2.2.1

Uygulamaları

Öğrencinin yazdığı metni verilen ölçütlere göre incelemesi beklenir. Yazısının akışını kontrol etmek amacıyla metni sesli veya sessiz bir şekilde okuması istenir (**TAB2**). Okuma sırasında anlatımın akışını, cümleler ve paragraflar arasındaki geçişleri, anlam bütünlüğünü ve anlatımın metnin amacıyla uyumunu gözden geçirmesi sağlanır (**E3.2, E3.5**). İnceleme ve okuma sırasında kendine karşı sorumluluklarını yerine getirmesi ve çalışmasını dikkatle gözden geçirmesi desteklenir (**E2.2, SDB1.2, D16.1**). Öğretmeninden geri bildirim alması ve geri bildirimleri ile öz değerlendirmelerini yazma sürecine aktarması beklenir. Yazısına ilişkin farklı görüşleri empatiyle değerlendirmesi, farklı bakış açılarını dikkate alarak gerekli düzenlemeleri yapması desteklenir (**E2.1, D14.1**). Metnini geliştirirken farklı bakış açılarını gözetmesi, empati kurarak anlatımını zenginleştirmesi ve ayrımcı ya da ötekileştirici ifadelerden kaçınması sağlanır. Öğretmeninden geri bildirim alması ve geri bildirimleri ile öz değerlendirmelerini yazma sürecine aktarması beklenir. Yazısına ilişkin farklı görüşleri saygıyla değerlendirerek gerekli düzenlemeleri yapması; akran değerlendirme sürecinde bilgi ve deneyimlerini paylaşarak arkadaşlarının yazma süreçlerini geliştirmelerine katkı sağlaması ve yapıcı öneriler sunması desteklenir (**D14.1, D20.3**). Aldığı dönütler doğrultusunda hangi bölümlerin korunacağına, hangilerinin geliştirileceğine ya da yeniden düzenleneceğine karar vermesi sağlanarak metnine eleştirel bir gözle yaklaşması desteklenir (**E1.6, E3.5, SDB1.3**). Öğrencinin verilen ölçütler aracılığıyla yaptığı tespitler doğrultusunda metni bağlamdan kopmadan dönüştürmesi, metni veya metnin başlığını anlam bütünlüğünü koruyarak yeniden ifade etmesi sağlanır (**E3.3**). Metni yeniden ifade ederken ana düşünceyi, duygu ve anlam bütünlüğünü korumasına; başlığı ise metnin içeriğini doğru yansıtabilecek biçimde yeniden düzenlemesine dikkat çekilir (**E3.1, E3.7**). Bu süreç öz değerlendirme ile gerçekleştirilebilir.

YYB.2.2.2

Yazma konusuna uygun olarak Türkçe dersindeki ön bilgilerinden yararlanıp metnin türünü belirlemesi ve türe uygun özgün bir içerik oluşturarak metin yazması istenir. Yazısında kullanacağı türe ilişkin ön bilgileriyle bağlantı kurması sağlanır. Türün yapısal ve anlatımsal özelliklerini görünür kılmak amacıyla örnek metinler üzerinde kısa incelemeler yapılır. Bu süreçte olay örgüsü, kişiler, yer, zaman gibi yapı unsurlarını (olay örgüsü, kişiler, yer ve zaman) sınıflandırması istenir (**E3.7**). Öğrencinin yazısının bölümlerini (giriş, gelişme, sonuç veya serim, düğüm ve çözüm) birbiriyle uyum ve bütünlük açısından karşılaştırması beklenir (**E3.5**). Metin kurma becerisini desteklemek amacıyla bağlamı koruyarak eksik bırakılmış bölümlerin tamamlanmasına yönelik uygulamalara yer verilir. Bu doğrultuda metindeki boş bırakılan bölümleri bağlamdan hareketle tahmin etmesi sağlanır (**E3.1, OB1**). Tahminlerin metnin akışıyla uyumu üzerinde durularak farklı seçenekler arasında karşılaştırma yapılması sağlanır. Ardından verilen bir metni anlamını koruyarak yeniden ifade etmesi istenir. Bu süreçte metnin anlamını koruyarak kendi anlatımını kurması, anlatım tercihlerinde özenli davranması ve yazma görevini dikkatle sürdürmesi desteklenir (**SDB1.2, D3.1**). Bu süreç kontrol listesi ile gerçekleştirilebilir.

Özgün içerik oluşturma sürecini desteklemek amacıyla farklı uyaranlardan yararlanılır. Verilen görsellerden hareketle bağlama uygun anlam oluşturma desteklenir **(E3.1, OB4)**. Görsellerin çağrıştırdığı duygu, düşünce, olay ve durumlar üzerine konuşarak yazılacak içeriğe yönelik zihinsel hazırlık yapması sağlanır. Bu hazırlığın ardından belirlediği türe uygun özgün bir içerik oluşturarak tepki vermesi beklenir **(E1.5, E3.3, KB2.9)**. İçeriğini oluştururken farklı kişi ve grupların duygu, düşünce ve bakış açılarını dikkate alması, empati kurarak anlatımını zenginleştirmesi, farklı ifade imkânlarını değerlendirmesi, kendi bakış açısını yansıtmaya ve yazısına özgünlük katması için yönlendirmelerde bulunulur **(E2.1)**. Yazısında kendisine ve başkalarına ait düşünceleri doğru ve güvenilir biçimde kullanmasına, yararlandığı kaynakları uygun şekilde göstermesine ve yazı etiği ilkelerine uymasına özen göstermesi desteklenir **(E3.3, D6.2)**. İçeriğini oluştururken farklı kişi ve grupların bakış açılarını dikkate alması; kişi, olay ve durumları adalet ve duyarlılık değerleri çerçevesinde değerlendirerek hak temelli ve toplumsal duyarlılığı gözeterek özgün içerikler oluşturma desteklenir **(D1.1, D5.1)**. Yazdığı metni türüne, amacına ve hedef kitesine uygun bir ortamda paylaşmasının metnin etkisini nasıl değiştireceği üzerinde durulur. Paylaşım sürecinde farklı görüşlere saygı göstermesi, bilgi ve deneyimlerini paylaşarak arkadaşlarının yazma süreçlerini geliştirmelerine katkı sağlaması teşvik edilir **(E1.6, E3.1, D14.1, D20.3)**.

YYB.2.2.3

Öğrenciden yazma sürecinin tüm aşamalarına ilişkin deneyimlerini inceleyerek kendini değerlendirmesi beklenir. Bu değerlendirme sürecinde hazırlık, planlama, taslak oluşturma, geliştirme ve düzenleme aşamalarında izlediği yolu gözden geçirmesi; yazma sürecindeki tercihleri ile ortaya koyduğu ürün arasındaki ilişkiyi fark etmesi sağlanır **(E3.1, SDB1.3)**. Öğrenciden yazısını şekil (okunaklılık ve sayfa düzeni) ve içerik (yazı planı, içerik oluşturma süreci, kuralları uygulama) bakımından inceleyerek yazma deneyimini gözden geçirmesi, deneyimine dair çıkarım yapması ve ulaşılan çıkarımları değerlendirmesi beklenir. Sürece ilişkin gözlemlerinden hareketle güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleri arasında ilişki kurması, bunlara yönelik mantıklı sonuçlara ulaşması, ihtiyaçlarına uygun hedefler belirlemesi ve motivasyonunu gözden geçirmesi sağlanır **(E3.1, SDB1.2)**.

Performans görevi olarak öğrencilerden hazırladıkları taslak metni belirlenen ölçütler doğrultusunda gözden geçirerek yeniden düzenlemeleri, seçtikleri metin türüne uygun özgün bir içerik oluşturmaları ve yazma sürecini değerlendirerek sonraki yazma çalışmalarında geliştirmeyi hedefledikleri yönleri belirlemeleri istenebilir.

Performans görevi; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu gibi araçlarla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme profilleri doğrultusunda hazırladıkları yazıları farklı ölçütlere göre yeniden düzenlemeleri, aynı içeriği farklı metin türlerine veya farklı hedef kitlelere uygun biçimde yeniden oluşturmaları sağlanabilir. Öğrencilerden yazma tercihlerini gerekçelendirmeleri, farklı düzenleme seçeneklerini karşılaştırmaları, akran geri bildirimlerini değerlendirerek metinlerini yeniden yapılandırmaları ve geliştirme sürecine ilişkin çıkarımlarda bulunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrenme sürecinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için metinlerini geliştirmelerini destekleyecek ölçüt listeleri, örnek revizyon çalışmaları, yapılandırılmış düzenleme etkinlikleri ve tür özelliklerini gösteren örnek metinlerden yararlanılabilir. Yeniden ifade etme, metni tamamlama, metnin yapı unsurlarını belirleme ve metni aşamalı olarak geliştirmeye yönelik uygulamalar; yönlendirici sorular, kontrol listeleri, öğretmen rehberliği ve akran desteğiyle desteklenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÖĞRENME ALANI: YAZININ SUNUMA HAZIRLANMASI

Bu öğrenme alanında öğrencilerin yazılı ürünlerini amacına ve hedef kitlesine uygun biçimde sunuma hazırlamaları hedeflenmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin yazılarıyla görsel ve dijital öğeler arasında anlamlı ilişkiler kurmaları, sunum içeriğini bütüncül bir yapıda düzenlemeleri ve farklı sunum olanaklarından yararlanarak özgün sunum içerikleri oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.20. Sentezleme

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E3.1. Muhakeme, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR
ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler D7. Estetik, D8. Mahremiyet, D14. Saygı, D12. Sabır

**Okuryazarlık
Becerileri** OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** TAB3. Konuşma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

YYB.2.3.1. Yazısının sunum içeriğini sentezleyebilme

a) Yazısının sunumuna ekleyeceği parçaları belirler.

b) Yazısının sunumunda yazısıyla belirlediği parçalar arasında ilişki kurar.

c) Yazısının sunumundaki parçaları yazısıyla birleştirerek sunumunda özgün bir bütün oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sunum İçeriği Oluşturma

Anahtar Kavramlar

bütünlük, dijital ortam, görsel, hedef kitle, sunum, sunum içeriği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktıları; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, kontrol listesi, akran ve öz değerlendirme formları, ürün dosyası değerlendirme ve sunum değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden ilgi alanlarından yola çıkarak kısa bir metin (hikâye, anı, mektup vb.) yazmaları; bu metni taslak, düzenleme ve son hâl aşamalarından geçirerek geliştirmeleri; ardından yazılarının amacı, hedef kitlesi ve paylaşılacağı ortama uygun sunum biçimini belirlemeleri istenebilir. Öğrencilerin sunumlarında kullanacakları görsel, dijital içerik veya diğer destekleyici parçaları seçmeleri, bu parçalar ile yazıları arasında anlam ve amaç bakımından ilişki kurmaları ve tüm unsurları bir araya getirerek özgün bir sunum bütünü oluşturmaları beklenebilir.

Performans görevi; dersin ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun olarak bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu gibi ölçme araçlarından biriyle değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yazılarını görsel ve dijital öğelerle destekleyebildikleri, farklı sunum örneklerini inceleyerek yazı ile sunum öğeleri arasında ilişki kurabildikleri ve sunum içeriği oluşturmaya yönelik temel deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere bir yazı ve bu yazıya ilişkin farklı görsel ve dijital sunum öğeleri verilerek yazıyı en etkili biçimde destekleyen öğeleri seçmeleri ve seçim gerekçelerini açıklamaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere aynı yazı için hazırlanmış farklı sunum örnekleri verilerek sunumların güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirlemeleri istenebilir. Belirlemelerden hareketle yazıyı destekleyen görsel ve dijital öğelerin sunumun bütünlüğüne katkısı üzerine görüş alışverişi yapılabilir.

Öğrenme-Öğretme YYB.2.3.1**Uygulamaları**

Yazısını sunacağı ortamı (okul gazetesi, sınıf veya okul panosu, dijital ortam vb.) metnin türüne, amacına ve hedef kitlesine göre belirlemesi istenir. Sunum ortamını belirlerken yazının amacı, hedef kitlesi ve paylaşılma biçimi üzerinde durularak sunumun hangi ortamda daha etkili gerçekleştirilebileceğini değerlendirmesi sağlanır. Dijital ortamlarda yapılacak paylaşımlarda kendisinin ve başkalarının kişisel bilgilerinin gizliliğini koruması, özel hayatın mahremiyetine saygı göstermesi ve dijital içerikleri güvenli ve sorumlu bir şekilde paylaşması vurgulanır (**E1.6, E3.1, D8.2, OB2**). Yazısının sunumuna ekleyeceği parçaları (görsel, dijital ortam vb.) belirlemesi, sunumunda yazısıyla belirlediği parçalar arasında ilişki kurması beklenir. Seçtiği görsel, dijital içerik ya da diğer destekleyici unsurların yazının ana düşüncesi, duygusu ve anlatım amacıyla uyumunu incelemesi; bu parçaların sunumu nasıl güçlendireceğini fark etmesi desteklenir (**E3.5, OB4**). Dijital ortamda içerik oluşturma ve paylaşma sürecinde öğrencilerin dijital telif haklarına ve fikrî mülkiyet kurallarına uygun davranışları, kendilerinin ve başkalarının kişisel verilerinin gizliliğini korumaları, siber zorbalık içeren davranışlardan kaçınmaları ve dijital ortamlardaki hak ve sorumluluklarının farkında olarak içeriklerini etik, güvenli ve sorumlu bir biçimde oluşturmaları ve paylaşmaları desteklenir (**D8.4, OB2**). Parçaları yazısıyla birleştirerek sunumunda özgün bir bütün oluşturmaları beklenir. Sunum içeriğini oluştururken yazılı metin ile eklenen parçalar arasında anlam ve biçim bakımından bütünlük kurması, sunumunu dikkat çekici ve anlaşılır hâle getirecek tercihler yapması sağlanır (**E3.3, D7.1**). Sunum kurallarına dikkat ederek sunumunu tamamlaması sağlanır (**TAB3**). Sunum sürecinde dinleyicilerin görüşlerine saygı göstermesi ve etkili iletişim kurallarına uygun davranması desteklenir (**E1.5, SDB2.1, D14.1**). Yazısını sunarken hedef kitlenin duygu ve düşüncelerini dikkate alması ve empati temelli bir iletişim kurması desteklenir (**E2.1**). Yazısının sunumunda kullanacağı parçaları seçerken sunumun amacı, içeriği ve hedef kitlesiyle uyumunu dikkate alması sağlanır. Yazısını paylaşırken farklı kişi ve grupların haklarını, kişisel sınırlarını ve toplumsal duyarlılıkları gözetmesi sağlanır (**SDB3.1**). Yazma süreci tamamlandıktan sonra öğrencinin edindiği yazma deneyimini sonraki metinlerine yansıtması beklenir. Yazma çalışmalarını geliştirmeye yönelik kararlılığını sürdürmesi desteklenir (**D12.3**).

Performans görevi olarak öğrencilerden ilgi alanlarından birini seçerek kısa bir metin (hikâye, anı, mektup vb.) yazmaları ve bu metni taslak, düzenleme ve son hâl aşamalarından geçirerek geliştirmeleri istenebilir. Performans görevi; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu gibi ölçme araçlarından herhangi biri ile öğretmen tarafından değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme profilleri doğrultusunda hazırladıkları yazılar için farklı hedef kitlelere veya sunum amaçlarına uygun alternatif sunum içerikleri tasarlamaları sağlanabilir. Öğrencilerden görsel, işitsel ve dijital öğelerin kullanımına ilişkin tercihlerini gerekçelendirmeleri, farklı sunum örneklerini karşılaştırmaları ve hedef kitleye en uygun sunum tasarımını oluşturmaları istenebilir. Sunumlarını dijital platformlara uyarlamaları veya etkileşimli sunum araçlarını kullanarak özgün sunumlar hazırlamaları teşvik edilebilir.

Destekleme Öğrenme sürecinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için farklı sunum örnekleri, görsel seçim ölçütleri ve dijital içerik örneklerinden yararlanılabilir. Yazı ile görsel ve dijital öğeler arasında ilişki kurmalarını desteklemek amacıyla eşleştirme etkinlikleri, örnek sunum şablonları, aşamalı yönergeler ve kontrol listeleri kullanılabilir. Öğretmen rehberliği ve ekran desteğiyle öğrencilerin sunumlarını planlamaları, düzenlemeleri ve geliştirmeleri desteklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

